

Brassói Lapok

XL. évfolyam
53. szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi március 7

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott újjal fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDELESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 5 lej négy zeteentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó. Károly király-utca 56–58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK NAGYSZALONTÁT!

Középkori dongók

Irla: TAMÁSI ÁRON

Szekelyudvarhely, március eleje

Két hét óta falusi magányban élek. A mikor hazafelé tartottam, azt hallottam, itt az anyavárosban, hogy ugyan vagyok én is „író és független” személy, mert eladtam magamat a Brassói Lapoknak. Mosolyogtam a dolgon, hiszen szoktak itt szabad-Erdélyben cifrább dolgokat is mondani az emberre. Természetesen nem olyan sokra. Csak azokra, akik lútlúkat és gerincüket, bármilyen áron is, megtartották a mai szellem ócskapiacán. Mosolyogtam, hiszen Kolozsvárra is megírtam egy levélben az erdélyi katolikus társadalom világi sáfára: Gyárfás Elemér. Ez nem is lett volna baj, sőt annyira nem veszem senki hírterjesztőtől és hírgyárostól rossz néven az ilyeneket, hogy szívesen nekik adom az „eladási” árat, ha már nem lesz száraz kenyérre pénzük. Mert csak ennyire telik nekem is abból a városból, amit a betűn keresztül a szellemem kötött.

Ök, Isten kegyelméből, sokkal többre vittek. Mert nem nyílt piacon szoktak vásárt csinálni, tiszta szívnek és szabad agynak termékeit eladni, hanem zug-börzén kereskednek: mindig azzal, aminek éppen felfut az ára. Ma néppel, holnap hitlerizmussal, holnapután vallással, jobban mondva ezeknek az utánpótlással.

Mondom, mosolyogtam a kedves dajkamésén és hazamentem. Otthon már két hete nézem a jobbik falu szörnyű létfentartási küzdelmét a mindennapi kenyérért. Összeszorított fogakkal, keserű belső lázadással nézem, hogy mennyire nincs igazán senkije ennek a népnek: sem képviselője, sem tanácsadója, sem jószavú embere. És nézem a rosszabbik falu romboló harcát: a katolikus pap harca a bíróval, amely szennyes modorban, alávaló eszközökkel folyik, s amelyről még leszek bátor írni. Nézem mindezeket, nem szólok egyelőre sem jobbra, se balra, mert látni akarok mindent. Mert igazságos akarok lenni. S közben elgondolom: megvetem itt valahogy a lábamat, dolgozom és próbálom majd segíteni valamit. De hogyan vessem meg a lábamat? Tizenkét éve irodalmi írók. Már vagy nyolc könyvem jelent meg és sok elszórt írásom. S azonkívül úgy tudják „egyházi” és „pártközköb”, hogy eladtam magam. S most mégsincs annyi pénzem, hogy legalább egyetlen falusi nyugalmas szobám legyen. Szegény sógorom lát vendéggül, aki hétszámra fent van térdigérő hóban a havason, ahol szívet éget.

Igy vagyok, tisztelt erdélyi magyar konyhazasterek, pedig nem ittam meg tizenkét esztendő alatt ötszáz lejre szeszitalt, nem kártyáztam el egyetlen lejt s minden földi élvezetem teteje a szivar, melyből csak a legolcsóbbra telik.

De boldog vagyok, mert meg tudtam őrizni épen és sértetlenül a hitemet és azt, hogy senki piszkos holtját ki ne szolgálgassam. S jutott egy malac is, amit utolsó pénzemem vettem. Azt ügyesen megöltte egy falusi jóember s most annak az erején halgatok a nagy erdélyi disznók rőfögését.

Mert mi történt?

Az történt, hogy bejöttem ma a városba s hát itt látom, hogy különböző sajtotermékeinkben kifakadt a kelevény, amely régóta érik már. Megvallom, varatlanul ért ez a csúf kifakadás s különösen a büzet tartom rendkívül büzösnek. Pedig, ahogy az idő telik, mindjobban hozzászokunk a büzhöz, mit az üzlet és a megavasodott lélek szóban és íráson keresztül terjeszt.

A felgyülemlett rossz folyadék Kacsó Sándorra ömlött rá legjobban. Mellette jutott nekem is egy-két sárga fröccsenés. Nem is ömlhetett másra. Sohasem titkoltam azt a véleményemet, sem szóban, sem írásban, hogy Kacsó Sándort, kit már tizennégy év óta ismerek, megközelíthetetlenül becsületes embernek tartom. Igaz, ilyen is van még Erdélyben szép számmal, hála Istennek. Tisztalelkűnek és önzetlennek tartottam mindig. Ilyen is van, már kevesebb. Munkásnak is és bábornak. Ilyen is van néhány. Eszesnek, lelkiismeretesnek és olyan szerencsés természetűnek, aki a számtalan tudományához hasonlíthatóan tudta mindig kifejezni a megtalált igazságot. Az igazságnál még a szenvedélyt is legyőzi. Nincs és nem volt soha egy megmerevlen sora. Nem az áradó írók közé tartozik, mint én és nem is olyan romantikus egyéniség.

A legszerencsésebb erdélyi magyar és természet. Rábiznák boldogan egy országot és még boldogabban egy egyházat: tudom, helyesebb és emberibb és istenibb uton vezetné, mint ahogy most vezetik.

De éppen ez a baj. Aki ilyen szerencsés embernek született, annak szenvednie kell abban a társadalomban, amely üzleten és hazugságon épült fel. És szenvednie kell olyan emberek között, akiknek esze és tehetsége csak abból áll és abban merül ki, hogy igyekeznek maguk közé lehozni a bátrát és igazságost és védelmeznék az üzletet olyan eszközökkel, ahogy csak muló üzleteket szokás és nem szellemet.

Szenvednie kell, ha már olyan okos és talpraesett volt, hogy egy gombostűvel ki tudta fakasztani a kelevényt. Tudta, hogy hol kell hozzáérni s még csak nem is beleszúrni.

Hát csak szenvedjen. Az Isten azokat látogatja meg szolgálai által, akiket kiválaszt magának, hogy az ő igazságszeretete jegyében még többet munkálkodjanak és még erősebbek legyenek. Nem kell őt védeni, az igaz embert sohasem kell védeni. Inkább bízni kell abban, hogy a gyarlók meg fognak javulni és csatlakozni fognak az Igéhez, amelyet eredetileg sem szöszékről hirdettek, hanem poros útról, dombokról, az üldözöttek és szenvedések helyeiről.

Ma természetesen civilizált világot és társadalmi életet élünk. Ma már előadótermekben hirdetik az igét: néha katolikus teremben, néha unitáriusban. Ujságok hasábján és könyveken keresztül. Egyszer Petőfi az illető, máskor Ady. He-lyi viszonyainkban pedig egyszer Spector, máskor Szentimrei, máskor Kacsó. Néha tizenegyes évforduló alkalmával hangzanak el a szerény és építőszándékú igék, sőt olyan eset is van, hogy magyar-

párti ifjusági estélyen. Most éppen egy ilyen eset van. Mert mi történt?

Az történt, hogy ezen az ismeretes és „botrányosnak” nevezett irodalmi estén Kacsó felolvasott az erdélyi szellemről. Az újságból olvastuk, hogy mit olvasott fel. Talpraesett dolog volt, megfontolt és igaz minden szóig. Nem is támadó, hanem tárgyilagos a természetesség legbelső határáig. Aláírom minden mondatát, sőt én az igazságnak „szent” haragjával fogalmaztam volna meg. Annál inkább aláírom, mert hiszen véle és kilenc más szellemi bajtársammal együtt nyeltük le azt a szégyent, hogy a saját véreim és a saját egyházam gyarló szolgálói akarták gyakorolni írásaink felett azt az ellenőrzést, amiről a román hadtestparancsnokság önként lemondott. Pedig én például nemcsak papokat „szoktam” bántani írsaimban, hanem én írtam és rajzoltam meg Sargyelánt is, a Cimeresek román-jait és a „Rakodó hivatal” világát. De ne tévesszük össze a papokat az Egyházzal, se a magyarságot a párttal. Az egyik lényeg, szellem és szolgáló való érték, míg a másik gyarlók hada, kiknek a kenyérré, a hűség és az üzlet néha elveszi a józan eszüket.

Kérem az Istent, hogy adjon másoknak több judiciumot, emberi bölcsességet és minden keresztényi erényt. Adjon

nekik az Isten kegyelmét, hogy ne essenek olyan bűnökbe, mint az apát-plebános, aki nem is hallotta a hangot, amely a „csipke-bokorból” jött, csak mások elbeszélése alapján ragadtatta el magát a szószéken, amely ne legyen miközöttünk többé a párté, hanem az Istené. S ne essenek olyan bűnbe, mint a Keleti Ujság, amely féltékenységből denuncial, mint egy kivénhedt szubrett. Se olyanba, mint az Erdélyi Lapok, amely vigan hájja át ebben a nagybőjtben azt az izlést, amelyről a saját apát-plebánosa alkalom nélkül beszélt.

Vagy talán éppen az a természetes, hogy ezeket a bűnöket mind elkövesse valaki? Ha így van, akkor inkább csak ugyan ők kövessék el. Ők ráérnek és a természetük is jobban elszenevdi.

Kacsó pedig dolgozzék tovább. Én is dolgozni fogok, mert tudom jól lesz itt még nagyobb csata is, amelyben kétségtelenül mi fogunk győzni: akár a munkánkkal, akár a halálunk árán, akár a halálunk után.

Menjünk hát előre! Ki a középkorból melynek már csak dongói vannak, de nem mes állatja nincsen.

Reám vonatkozólag még azt is megjegyezte az Erdélyi Lapok, hogy halátlan vagyok, mert a nagybátyám pénzén tanultam, aki kanonok volt. Hol tartják az a tudósítót, aki ilyen pontosan informálja őket? Talán nem a szemétdombon? Mert az efféle teljesen családi ügy: olyan mintha egy papnak szerelmi érzelmét támadnának. De ha tudni akarják, én az igazság-szeretetet és a szókimondást éppen a kanonok nagybátyámtól tanultam. S azt is, hogy a pap nem az Egyház, Sajnos, meghalt, még mielőtt az Erdélyi Lapok megszületett volna. Különben erről is megmondaná a véleményét.

Elutaztak a külföldi szakértők

Jelentésüket csak párisi előterjesztése után teszik közzé

Bukarest, március 6.

Az állam külföldi hitelezőinek szakértői többhetes vizsgálódás után vasárnap elutaztak az országból. Elutazásuk előtt, még szombaton este kettejük: a francia Richard és az angol Hall Patch, utolsó értekezletet tartottak Slavescu pénzügyminiszterrel, akit előzőleg Roger Auboin állandó szaktanácsadó tájékoztatót azokról a megállapításokról, amelyekhez a szakértők Románia fizetőképességét és költségvetési helyzetét illetőleg jutottak. Ezen a végső értekezleten a pénzügyminiszter ismételt hangzottatta, hogy bár a számhasznítások szerint Romániában a megadóztatás fejénkénti összege nem a legmagasabb, a megterheltség sokkal súlyosabb, ha az egyes gazdasági tevékenységi ágakat vesszük t-kintetbe. Ami az adókönyvitésüket illeti, ezek éppen az adóbevételek fokozását célozzák, mint-hogy szaporítják az adófizetők számát a megadózhatalan legkisebb jövedelem összegének leszállításával, másrészt pedig az adófizetés alól való kibuvás megnehezítésével, sőt megakadályozásával. Az egyenes adók az eddiginél kétségtelenül többet fognak jövedelmezni az államnak.

Hogy a szakértőket mennyire győzték meg a pénzügyminiszternek ezek az érve, azt nem tudni.

Az értekezlet után a szakértők felkeresték még Titulescu külügyminisztert, hosszasan tanácskoztak vele. Titulescu lehetőleg érdeklődött a szakértők által lefolytatott vizsgálat eredményei felől.

Párisba érkezve, a szakértők előterjesztik jelentésüket a hitelezők megbízottainak. Csak miután ezek tudomásul veszik a beszámolót, küldik meg azt a román kormánynak állásfoglalás végett s csupán ezután kezdődnek meg újra a tárgyalások a francia fővárosban a hitelezők megbízottai és a román kormányküldöttség között, amely kötött meghatalmazással vesz részt a közös értekezleten. A kormány pontosan meghatározza, hogy a delegáció meddig mehet el az engedmények tekintetében az alkudozások során.

Beavatottak szerint a kormányküldöttségnek az az utasítása, hogy érje el a jelenlegi évi törlesztési összegnek legalább újabb 25 százalékkal való leszállítását. Amint emlékeztetes, októberi tárgyalásai eredményeképpen Madgearu akkori pénz-

Es az időjárás árt az Ön bőrénél!

On azonban könnyen védekezhetik ellene, Nivea-Creme-vél! Dörzsölje be minden este, de nappal is, ahányszor kimegy a szabadba, arcát és kezét Nivea-Creme-vél. Bőre finom lesz és rugalmas, a széllel és az időjárás viszontagságaival szemben ellenálló és megkapja azt a friss, egészséges külsőt, amelyet a fiatalságnál olyan szívesen megcsodálunk.

NIVEA-CREME: Lej 16.— — Lej 72.—

ügyminiszternek sikerült az évi ráta mintegy hárommilliárd lejre csökkenteni, most viszont a kormány azt szeretné elérni, hogy ez az összeg ne haladja meg a két és félmilliárdot.

Érdekes egyébként, hogy — amint a Tempo kimutatja — Románia külföldi államadóssága összesen 112 milliárd lejre rug. Ez magából abból az emlékiratból derül ki, amelyet Slavescu pénzügyminiszter a szakértőknek mindjárt megérkezésük után átnyújtott. Az emlékirat 186. oldalán részletes kimutatás található Románia adósságainak 1934 január elseji összegéről, amely 125 milliárdot tesz ki. Ebből 13 milliárd lej belföldi államadósság, a külföldi hitelezőknek tehát 112 milliárddal tartozik az ország. Ennek a hatalmas adósságnak nagyrésze háborús

tartozás. Közvetlenül a háború utáni években az állam évi hatmilliárddal törlesztette ezt a nehéz tartozást. Később ezt az összeget öt, majd a múlt év őszén mintegy hárommilliárdra csökkentették. Most a párisi tárgyalásokon arról lesz szó, hogy ezt a törlesztési rátát a következő néhány évre, valószínűleg legalább három esztendőre, végleges formában lezállítsák két, legfeljebb két és félmilliárd lejre, tekintettel az államkincstár súlyos helyzetére s általában az adósságkonverziókra.

A párisi tárgyalások különben ezúttal is hosszabb ideig elhúzódnak, viszont az új költségvetést csak azok befejezte után lehet összeállítani. Ezért valószínű, hogy az új költségvetés csak a parlament rendkívüli nyári ülészakán kerül megszavazásra, júniusban, vagy júliusban.

Kolerajárvány tört ki a Fülöp-szigeteken

Eddig 500 halott, kétezer megbetegedés

Tokió, március 6.

A Fülöp-szigeteken óriási arányú kolerajárvány pusztít, amelynek eddig öt-száz halottja van.

A járvány állandóan terjed.

A bejelentett megbetegedések száma elérte a kétezeret.

Felvették a harcot a hitleristákkal a szászság igazi vezetői

Viharos népgyűlés Keresztényfalván Muth és Roth Hans Otto részvételével

Miért szakadtak meg a béketárgyalások?

Brassó, március 6

Az erdélyi szászok körében már egy jó fél éve hevesen dúló viszálykodás és tesvérharc új szakaszába lépett azzal a nagy népgyűléssel, amelyet a régi vezetők és hívek vasárnap délután Keresztényfalván, a Barcaság legnagyobb befogadóképességű üléstermében tartottak. — Ezen a népgyűlésen ugyanis a hagyományörző, hivatalos szász vezetők bejelentették a nyílt és kíméletlen harcot az „ujjítók” hitlerista mozgalma ellen.

A hatalmas népgyűlést, amelyen az egész környékről mintegy másfélezer szász férfi és nő jelent meg, a hitlerista megújító-mozgalommal szemben megindult egység-mozgalom barcasági kezdeményezői nevében Depner Vilmos dr. brassói sebészorvos hívta össze. A felhívás rámutatott arra, hogy azok a béketárgyalások, amelyeket a január 22-iki nagyszebeni szakadás után a hivatalos vezetők a hitleristákkal az egység hely-

Szokásuk szerint becsmérelték és gunyolták a szónokokat, majd maguk is beszéltek. Egyrésztük később kivonult, másrésztük meg tovább zavarta a gyűlést, a melyről a Fabritius-ellenes többség néhány különösen szemtelen zavargót ki is ebrudalt. Néhányszor úgy látszott, hogy verekedésre is sor kerül, s hogy a gyűlés abbamarad, de a vezetőknek sikerült lecsendesíteni a felizgatott kedélyeket.

Depner dr. megnyitója után Seiwerth dr. segesvári polgármester, Muth Gáspár dr., a bányási svábok vezére és a romániai németek szövetségének elnöke, majd Roth Hans Ottó s közben a hitleristák részéről Kaufmes és Scheiner beszéltek. Az elnöklő Depner dr., valamint Muth és Roth parlamenti képviselők, mint a hivatalos vezetők, beszédeikben hangoztatták, hogy

a béketárgyalások azért szakadtak meg, mert a hitleristák vezére, Fabritius megszegte adott szavát.

Ha azonban nem megy békével, hát jöjjön a harc! A hitleristák nem akarnak elégtételt adni Glondys püspöknek azért a sérelemért, amely a nevezetes néptanács ülésén Gust dr., a tartományi vezér részéről érte s nem akarnak kezességet vállalni arra sem, hogy a jövőben tisztességesen és felelősségteljesen járnak el. Mereven ragaszkodnak az ostoba vezérségi elvhöz, meg ahhoz, hogy a szász nép vezetése egészében az övék legyen. Seiwerth arra hívta fel a jelenlevőket, hogy térjenek vissza a népközösség szelleméhez s adják fel a pártszellemet.

A hitleristák megint botrányt csaptak s nem engedték tovább beszélni a segesvári polgármestert. Depner elnöknek

csak nagynehezen sikerült elejét vennie a verekedésnek.

Muth Gáspár a bukaresti paktumtárgyalásokat ismertette s követelte az egység helyreállítását a pártok feloszlátása által. Roth Hans Ottó főleg azt emelte ki beszédében, hogy ő mindent elkövetett a tesvérharc elkerülésére. Hivatkozott arra, hogy ő eszközölte ki a választási paktummal, hogy ne tiltsák be a Fabritiusék hitlerista mozgalma, ez a mozgalom azonban erre önkényesen és erőszakkal akarja magához ragadni a nép vezetését.

Abbeli bizakodását fejezte ki, hogy a józan szász paraszt helyre fogja állítani a népegységet, amelyet a „megújítók” tevékenysége tönkretett.

Scheiner hitleristának válaszul Roth hevesebben is kikelt a „megújítók” ellen, akiknek vezetői farizeuskodnak és kétszínűsködnék. Ő is követelte végül, hogy a népi testvériség fogalmát helyezék fölébe a pártelvtárs fogalmának.

A viharos gyűlés az esti órákban már meglehetősen rendben ért véget.

A betétkönyvhamisító Kulcsár Tibor, hosszú ellenállás után, részletes vallomást tett

Nagypárad, március 6.

Hétfőn délből döntő fordulat állott be a Kulcsár Tibor ügyében. Kulcsár — mint ismeretes —, már napok óta a rendőrségen van, ahol állandóan folyt a kihallgatása.

Kulcsár hosszú faggatás után megtört és végre bevallotta, hogy egyedül ő követte el a híres betétkönyvhamisítást is.

Vallomása során elmondta, hogy fölutazott Budapestre azzal a szilárd elhatározással, hogy nagy pénzüsszeget fog szerezni. Először Schwarz Jakabot, egyik gazdag rokonát kereste fel, akitől 500 pengőt kért kölcsön. A rokon azonban csak 250 pengőt volt hajlandó kölcsönözni, aminek nagyrészét a könnyelmű Kulcsár Tibor nyomban el is költötte, mindössze 30 pengő maradt a zsebében. Ekkor elment a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Erzsébet-körúti helyiségébe, ahol egyik tisztviselőtől megtudta, hogy 10 pengő a legkisebb összeg, amelyet betétkönyv ellenében le lehet helyezni a bankban. Kulcsár azonban addig könyörgött a hivatalnoknak, hogy az elfogadott tőle 5 pengőt is és erről betétkönyvet állított ki.

Ezzel Kulcsár Tibor be is fejezte buda-

pesti pénzszerzési körútját s csak december 5-én tért ismét vissza a magyar fővárosba. Lakásán vegyszerek segítségével elűntette betétkönyvéből az öt pengő bejegyzést s 7000 pengőt irt be helyette. Az így kijavított könyvecskével felkereste Korda Károlyt, akitől pénzt kölcsönzött s biztosíték képpen nála hagyta a betétkönyvet. Korda aztán — amint ismeretes — értékesíteni próbálta a könyvecskét s ezzel kipattant a Kulcsár hamisítási ügye.

Kulcsár vallomásában azt állítja, hogy ő csak fedezet gyanánt adta át a betétkönyvet Kordának s ezt írásban is leszögezték, úgyhogy ő nem számolhatott azzal, hogy Korda a könyvet megpróbálja értékesíteni. Azt is kijelentette Kulcsár, hogy összeszelhámoskodott pénzét kávéházi termékekben nőkre, meg pezsgőre költötte el.

A rendőrség jegyzőkönyvbe foglalta a vallomást s Kulcsárt, kihallgatása után áttették az ügyészségre. Amikor kihirdették előtte az ügyészség előzetes letartóztatási végzését — nem fellébezett ellene.

Az ügyészség fogházában Kulcsárt külön cellába zárták és Ferschiga vizsgálóbíró még ma megkezdi kihallgatását.

A románok heves tiltakozása a nagyszebeni szász polgármester visszahelyezése miatt

Nagy tiltakozó népgyűlést tartottak s néhány szász polgárt el is vertek

Nagyszeben, március 6.

A liberálisok kormányrajutása után — amint tudvalevő — többek között a nagyszebeni városi tanácsot is feloszlatták, miután egy belügyi vezérfelügyelő vizsgálót folytatott le a tanács és a polgármester működése fölött. A vezérfelügyelő jelentése különféle szabálytalanságokat állapított meg s ezekre való hivatkozással menesztették a szász többségű tanácsot és polgármestert, akiknek helyébe időközi bizottságot nevezett ki a belügyminisztérium. Ennek az időközi bizottságnak az elnöke ez alkalommal román ember lett, első ízben az impériumváltozás óta, mert a szászoknak eddig mindig sikerült kivinniük, hogy szász vezetője legyen a városnak.

A szászokkal kötött választási egyezményben a kormány arra is kötelezte magát, hogy visszahelyezi állásába az elmozdított nagyszebeni szász polgármestert, a mi most meg is történt. Emiatt a város román lakosságának körében nagy zúgolódás és felháborodás támadt.

Követelték, hogy a kormány hagyja meg a december elején kinevezett román időközi bizottsági elnököt, már csak azért is, mert rövidesen ugyanis választásra kerül a sor s akkor majd el-

válik, hogy ki legyen végleges polgármester: szász-e, avagy román?

A szebeni románság mozgalma az elmúlt hetekben egyre erőteljesebb lett, miután a kormány nem akarta figyelembe venni kívánásukat. Vasárnap aztán a román vezetők nagy népgyűlést hívtak össze a polgármester ügyében a piactérre. A szónokok hevesen tiltakoztak az eltávolított, illetőleg felfüggesztett szász primár visszahelyezése ellen s

követelték a román többségű időközi bizottság megtartását. A gyűlés folyamán a hangulat annyira elkeseredetté vált, hogy a résztvevők egyrésze néhány szász polgárt el is vert.

Dimitroff a szovjet madridi nagykövete lesz

Szofia, március 6.

Bolgár politikai körökben úgy tudják, hogy a németországi gyújtogatási per legkimagaslóbb bolgár vádlottja, a felmentett Dimitroff, rövidesen a Szovjetszövetség külpolitikái szolgálatába lép. A szovjet-kormány Dimitroffot madridi nagykövétévé nevezi ki, mihelyt olyan állapotban lesz egészségre is, hogy szolgálatát megkezdheti.

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkatarus, gyomorba, puffadás, vértörődés, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses házi szer.

reállítására érdekében folytattak, Fabritiusék magatartásán meghisultak. Ezért a hagyományörző vezetők a nép felvilágosítása útján akarják most a megbontott népközösségi egységet újra megteremtetni.

A keresztényfalvai népgyűlésen nagy számmal jelentek meg és vettek részt Scheiner és mások vezetésével a hitleristák is, akik

egyre-másra botrányokat csaptak, csak hogy a gyűlést megakadályozzák.

Fey alkancellár felelt az angol tiltakozásra

Hónapok kérdése csak, hogy Ottó és Zita visszatérjenek Ausztriába

Már a napokban hatályon kívül helyezik a császári ház száműzetéséről és vagyonának elkobzásáról szóló törvényt

Belügye-e Ausztriának Ottó visszatérése?

Dollfuss: Tekintélyi vezetés alatt álló rendi katolikus Ausztria következik

Ottóhoz utazott a magyar legitimisták vezére

Bécs, március 6.

Az angol kormány fellépése a Habsburg-ház trónraültetésének terve ellen, amint a következők mutatják, nem volt elhamarkodott és ok nélküli. Már szombaton jelentették, hogy a külföldi sajtó abban a tényben, hogy az angol kormány jegyzékben tiltakozott Ottónál a hazatérés gondolata ellen, bizonyítékot látott a restaurálási tervek komolyságát. Igaz, hogy osztrák részről előzetes hangzók el és az is igaz, hogy az utóbbi napokban már a francia és a kisantant sajtó is higgadtabb hangon ítélte meg a helyzetet és egyáltalában nem tartotta valószínűnek azt, hogy a Habsburgok próbálkoznának, vagy próbálkozhatnának. Az is igaz, hogy Pertinax telelezéseire az osztrák sajtó erőteljesen állapította meg: Mussolini egyáltalában nem gondol a Habsburgok trónraültetésére. Ugy látszik azonban, hogy minden cáfolat, biztatás és osztrák megnyilatkozás ellenére is a Habsburg-kérdés mégis csak komoly kérdéssé vált, annál az egyszerű oknál fogva, mert az osztrák-magyar olasz kérdés két részre szakadt. Az egyik rész politikai, amelyhez van köze Olaszországnak, Magyarországnak és közvetve a nagyhatalmaknak is, a másik rész viszont Ausztria belügye volna, amit a Heimwehr és Dollfuss külön akarnak munkálni, ha — a nagyhatalmak nem szólnak bele.

Ausztria mindenesetre megkísérli úgy kijátszani a dolgokat, hogy a nagyhatalmak ne szólhassanak bele, ez azonban a jelek szerint igen-igen nehéz lesz.

Ausztriában erősödik a monarchista hangulat

A Heimwehr-parancsnok Starkemberg herceg nyilatkozata már ismeretes. Még az angol fellépés előtt jelentette ki a herceg, hogy a Habsburg-családdal olyan igazságtalanság történt, amilyen a történelem során még egyetlen osztrák családdal sem, ezt az igazságtalanságot tehát helyre kell hozni. A Heimwehr igenis azt akarja, hogy a Habsburgok térhessenek vissza Ausztriába és kapják vissza elkobzott vagyonukat is. A restaurálás kérdése ma még nem időszerű.

Ma még...

Erre a Heimwehr-megnyilatkozásra jött válaszul az angol fellépés.

Az angol fellépésre viszont Fey válaszolt, az alkancellár, Dollfuss helyettese és a Heimwehr egyik alparancsnoka.

Fey nyilatkozata a Petit Journal vasárnapi számában jelent meg. Lényegében nem mond mást, mint amit Starkemberg herceg mondott. A nyilatkozatnak mégis különös sulya van, éppen azért, mert az angol jegyzék után hangzott el. Fey alkancellár nyomatékosan hangsúlyozza, hogy

a Heimwehr igenis ragaszkodik a volt császári család tagjainak visszatéréséhez s ezt Ausztria belső ügyének tekinti.

A Habsburgoknak elégtételt kell adni s ez az elégtétel az lesz, hogy már a közeli napokban hatályon kívül helyezik azt a köztársasági törvényt, amely a császári ház tagjait száműzte és vagyonukat elkobozta. A Habsburgok 253 ezer hold birtokot fognak visszakapni az osztrák államtól s ezzel megint az ország leggazdagabb birtokosai lesznek.

Fey nyilatkozata egyszerre monarchista hangulatot teremtett Bécsben. A hírek megint elaján kavarognak s a politikai körök is csak arról a kérdéssről tárgyalnak. Vannak olyan hírek is, amelyek szerint titkos megegyezés volna Ottó és az osztrák vezető államférfiak között. E megegyezés szerint a köztársasági törvényt, amely a száműzetésről és a birtokelkobzásról intézkedik, már a napokban fel kell függesztenie a kormánynak, Ottó és Zita azonban csak pár hónap múlva térnek haza, amikor a hangulat megfelelő lesz.

Hivatalos helyeken természetesen hangsúlyozzák, hogy ez nem restaurációs törekvés. Annak, hogy a Habsburgok idővel beleszólhassanak az ország ügyeibe, más és lassabb útja volna. Ez az út pedig az, hogy Miklós szövetségi elnök lemond s helyét Jenő főherceg veszi át,

Ez a második része az olasz-magyar-osztrák ügynek a Habsburg-kérdés, amely most egyre önellóbban jelentkezik a külpolitikai harcok színterén és szinte-szinte elhomályosítja már a dolog másik és komolyabb felét: az olasz-osztrák-magyar tömörülést.

Olaszország külügyi szolgálatának tekervényeibe nem könnyű belátni s így jósolni, vagy megállapítani a dolgok igazi menetét csak találgatással lehet. Annak a jelentkező véleménynek azonban, amely szerint Mussolini ebben a kérdésben is nagyszerű külpolitikai taktikával él, sok valószínűsége van. A Habsburg-kérdés az első pillanatban és az első jelentések szerint összefonódva jelent meg az olasz-magyar-osztrák gazdasági és talán politikai szövetség gondolatával.

A külföld általában, a kisantant és Franciaország pedig egyenesen a kérdésnek ezt az oldalát támadta ki. Pertinax az Echo de Paris-ban a Habsburg-restauráció tervét leplezte le s ezzel csak még jobban felajzotta a kisantant államok ingerlékenységét. Mussolini tehát fordított egyet a dolgon és

a maga részéről eljuttatta a Habsburgokat, ugyanakkor azonban megengedte, sőt talán tanácsolta is Ausztriának, hogy a kérdést mint belügyi kérdést tartsa tovább is felfüggesztve.

Igy aztán a csata a Habsburgok restaurálásának a kérdése körül zajlik akkor, amikor Dollfuss, Mussolini és Gömbös hármastalálkozója a gazdasági összefogás kérdésében már napirenden van.

aki azonban már nagyon öreg. A többi kitálalható.

Néhány nappal ezelőtt Jenő főherceg környezetébe is cáfolatot adott ki. Akkor még nem értette senki, hogy Jenő főherceg miért cáfol. Most érthetővé kezd válni ez a korai cáfolat is.

A kérdés természetesen az most már, hogy mit szól ehhez az elképzeléshez Franciaország és Anglia. Bécsben úgy tudják, hogy Mussolini vállalt ennyit: közbenjár a nagyhatalmaknál, hogy a száműzött és birtokelkobzott törvényt fel lehessen függeszteni. Ez elvégre csakugyan Ausztria belső ügye. A többi aztán majd megjön az idővel.

NAGY AZ IZGALOM A BUDAPESTI LEGITIMISTÁK KÖZÖTT IS...

A bécsi hangulattal és Fey alkancellár nyilatkozatával kapcsolatban Az Est nyilatkozatokat szeretett volna kapni a magyar legitimisták vezérkarától is. Zichy János gróf azonban Ottóhoz és Zitához utazott, Palavicini György ögróf pedig hirtelen Bécsben temetett. Nincsenek otthon a vezérkar többi vezető tagjai sem.

Az izgalom azonban igen nagy legitimista körökben. Ernst volt miniszter igen nagy jelentőségűnek és igen öröndetes dolognak tartja Fey bejelentését. Ugron Gábor is többnek tartja a dolgot, mint a visszatérés egyszerű lehetőségének. Sigray Antal gróf szerint az így ebben a pillanatban még szigorúan csak az osztrák legitimistákra tartozik, mert a magyar legitimizmus és az osztrák mozgalom nem voltak és most sincsenek egymással szerves összefüggésben, bár bizonyos érintkezési pontok közöttük vannak. Szerinte a Habsburg-család tagjainak Ausztriába való visszatérése nagyon öröndetes dolog s egyben reménykeltő is.

FRANCIAORSZÁG ÉS A HARMAS TALÁLKOZÓ

Addig, amíg a Habsburg-ügy leartatja az izgalmas érdeklődést, az olasz-magyar-osztrák gazdasági összefogás kérdése elég csendesen és tárgyilagosan halad a maga útján. Most már a francia lapok is higgadtan nézik a dolgokat.

A Le Temps szerint Mussolini, Gömbös és Dollfuss tanácskozása kétségkívül döntő jelentőségű esemény a középeurópai helyzet szempontjából. Nem titok már, hogy Olaszország támogatja az osztrák-magyar vámegység

gondolatát, csak hogy a szerződések védik Ausztria függetlenségét is.

Az egyenes út ebben a kérdésben mégis csak az, hogy Olaszország, Magyarország és Ausztria kapja meg a kapcsolatok a kisantant-államokhoz, úgy, ahogyan azt Franciaország régen sürgeti. Az olasz-magyar-osztrák gazdasági összefogás nem oldja meg Közép-európa gazdasági helyzetét, ha azonban ez a csoport kapcsolatokat talál a kisantant-államokkal, úgy ez a szép kezdet volna a Duna-medence végleges és okos berendezkedéséhez. Ebben az értelemben Franciaország nemcsak, hogy nem gáncsolja Mussolini tervét, hanem teljes erejével támogatja is.

Az angol Daily Telegraph is újabb jelentéseket közöl az olasz tervről. A sajtóiroda értesülése szerint a római hármastalálkozóan eny-

Különös boxpárba egy pesti mulatóban

Egy ismert pesti színész csunya botránya rendőrségi beavatkozással

Budapest, március 6.

Mina May Mc. Kinney, amerikai film-színésznapok óta nagy sikerrel vendégszerepel az egyik ismert pesti mulatóban. Szombaton este kinos incidens zavarta meg a félvér művész egyzotikus táncszámát.

Előadás közben Dely Ferenc, a közkezdelt bonviván lépett a mulatóba és beszélni akart a művésznővel. A „fekete csoda” azonban egyáltalán nem volt hajlandó Dellyvel tárgyalásokba bocsátkozni.

nyíró lesz szó és nem többről:

1. Három állam megállapodást köt, hogy kölcsönösen gazdasági előnyöket nyújtsanak egymásnak.

2. Megállapodnak, hogy mindhárom államban előnyös helyzetbe kerüljön a magyar mezőgazdasági termelés és az osztrák ipari termelés.

3. Együttműködésével kapcsolódjanak be a dunai államok kereskedelmi forgalmába.

4. A három állam termelésének kereskedelmi forgalma a természetes csatornákon keresztül érvényesüljön s ennek érdekében Magyarország és Ausztria kereskedelmi kikötőt kapjon Triesztben és Fiumében.

Az angol sajtóiroda más tervéről nem tud. A politikai „céltűzések” szerint nem támaszkodnak komoly alapokra, azokat csak a közvetlenül érdekelt államok idegessége váli valóságoknak.

DOLLFUSS BEJELENTETTE AZ ÚJ, DE MEG CSAK IDEIGLENES ALKOTMÁNYT

Dollfuss alkancellár vasárnap Villachban beszédet tartott, amelyben bejelentette, hogy Ausztria új alkotmányának életbeléptetésére a közel jövőben sor kerül.

A testületi rendszer kidolgozása azonban időt igényel, azért egyelőre csak ideiglenes alkotmány következik. A szakszervezeteket egységesbe foglalják s a munkáskamarák mellett ezek lesznek a munkásság kizárólagos érdekképviselet. Kamarákba tömörítik a mezőgazdasági termelésben már meglevő parasztszervezeteket is. A tartományokban eddig történt változások előhírnökei az új rendszernek, mert a kormányzásban a pártok ezentul nem részesedhetnek.

Tekintélyi vezetés alatt álló rendi katolikus Ausztria születik meg.

Klerikalizmusról azonban szó sincs, a papság máris visszavonta képviselőit a politikából, mert az egyház szellemének nem világi eszközökkel akar érvényt szerezni.

Az izgatott Delly kiabálására figyelmes lett a művész bátyja is, aki közbelépett és erőlyesen rendreutasította az izgatott színészt. A szóváltás hamarosan verekedéssé fajult.

A boxpárba beleavatkoztak a mulató vendégei is, úgyhogy a pincéreknek majd a rendőröknek csak nehezen sikerült szétválasztani a verekedőket.

Delly Ferenc izgatott fellépésének okát nem ismerik.

Örmester és civil halálos fejszepárba az aradi Vesztőhely-telepen

Arad, március 6.

Az aradi Vesztőhely telepen, a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka folyamán borzalmas gyilkosság történt. A gyilkosságnak Lorenz Pál, az aradi 38-as gyalogezred zenekarának örmestere esett áldozatul.

A gyilkosság előzményei a következők voltak:

Az örmester még a délután folyamán beült egy ujaradi kiskoromába és ott egy Feier nevezetű gazdálkodóval együtt ivott és kártyáztott. Így töltötte el az időt egész éjfélig, amikor feleségével és gyermekével, akik utána jöttek, elhagyta a kormsát. Az örmesterrel együtt távozott Feier gazdálkodó is. A két részes ember az uton összeveszett. Feier azzal vádolta meg az örmestert, hogy hamisan játszott, mire a feldühödött katona felpofozta a gazdálkodót. Feier ekkor, hogy a további vértől megszabaduljon, otthagya az örmester családját és eltűnt az éjszakában. Amikor egyedül maradtak, az örmester előrelépett feleségét és kislát, hogy csinálnak tüzet otthon és várjanak rá.

A család eleget tett az örmester kívánságának, az örmester azonban késett. Akkor az asszony, rosszat sejtve, kislátával együtt férje keresésére indult. Alig léptek ki a kapun és

alig tettek néhány lépést, amikor borzalmas látvány fogadta őket.

Az uton, nem messze a háztól, ott feküdt az örmester összeroncsolt fejjel, vérző testtel, holtan.

Az asszony sikoltozására elősietett emberek értesítették a rendőrséget.

A rendőrségi nyomozás azonban csak nagyon nehezen indult. Az asszony a rettenetes erejű megrázkódtatás után alig emlékezett valamire, a feltett kérdésekre nem válaszolt és többször ájultan esett össze a kihallgatás alatt.

A helyzetet az örmester kislátja mentette meg. A fiúcska értelmesen és összefüggően elmondta az este történetét és többek között elmondta azt is, hogy az apja összeverekedett Feier gazdálkodóval. A nyomozás ebben az irányban indult meg. A Feier lakásán eszközölt házkutatás teljes eredménnyel járt. Megtaláltak egy baltát, amelynek foka pontosan beletalál a holttest fején található sebekbe. A fejse nyele frissen surolt volt. Az egyik detektív észrevette azt is, hogy a gazdálkodó ingén véreseppek is voltak.

Feier egyelőre erőlyesen tagadja a vádat, kihallgatása még folyik.

A meggyilkolt örmester hulláját hétfőn boncolták fel.

Majláth püspök ellen elejtette a vádat a Semmitőszék

Érdekes indoklással elutasították Hirsch Mihály dési kereskedő bűnvádi feljelentését a lefoglalt borok eladása miatt

Bukarest, március 6.

Hosszu évek óta huzódó és annak idején nagy feltűnést keltő pört zárt le most a Semmitőszék. Emlékeztet, hogy Hirsch Mihály dési kereskedő bűnvádi feljelentést tett Majláth Gusztáv Károly gróf gyulafehérvári római katolikus püspök ellen, azzal a váddal, hogy a köztisztviselői állás főpap családja módjára és elidegenítette a püspökség lefoglalt és zárgondnokság alá helyezett vagyonának egy részét, bizonyos, tetemes értéket képviselő bormennyiséget. A dési kereskedő mintegy öt és fél millió lejnyi személyi tartozás biztosítására foglalta le a püspökség szóbanforgó vagyonát.

Az elsőfokú bírósági fórum elutasította magától a perben való illetékességet, azzal az indoklással, hogy Majláth püspök fölött csak a Semmitőszék ítélkezhetik.

A Semmitőszék tüzetes vizsgálat után most

döntött a bonyolult perben s Badescu-Rosiori tanácsos előterjesztésére elejtette a vádat Majláth püspök ellen. A semmitőszéki ítélet megállapítja, hogy Majláth püspök személyileg nem helyezhető vád alá, mert a szóbanforgó lefoglalt bormennyiséget nem ő adta el. Különben is az 1931. december 18-iki törvény fel függesztette a zárgondnoksági eljárást. Ezenkívül a felperes már csak azért sem állíthatja, hogy a lefoglalt vagyont elidegenítették, mert követelése nem is jutott el a végrehajtásig, viszont az adósnak, azaz Majláth püspöknek személyileg is, meg a püspöki birtokok jogi képviselője gyanánt is elegendő vagyona van hitelezőinek kielégítésére.

Ezeknek a jogi és perrendtartási megfontolásoknak az alapján a Semmitőszék Ratuscanácsa kimondta, hogy Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi római katolikus püspök ellen nem lehet vádat emelni a dési hitelező feljelentése alapján.

Az oroszok be akarják füteni egész Szibériát

Moszkva, március 6.

Az orosz természettudósok és technikusok már a világháború előtt sokat foglalkoztak azzal, hogy miként lehetne megváltoztatni a kietlen Észak Szibéria zord éghajlatát. A háború és a forradalmak megszakították az északi kutatásokat adatgyűjtő munkáját. Ujabb az oroszok ismét rávetették magukat a problémára és az utóbbi évek sorozatos sarki kutató hadjárata ezt a célt szolgálta. A világsajtóban most vakmerő terv látott napvilágot.

A híradás szerint Avdojev orosz mérnök a kutatások alapján

tervet dolgozott ki a Golf-áramlet elterítéséről.

Észak-szibériai egy szélesség alatt fekszik az aránylag enyhe klímájú Tromsø-

vel, és Hannerfest vidékével, amely kedvező éghajlati viszonyait a Golf-áramnak köszönheti. Az oroszok a számítások alapján, a Novaja-Zemlja-sziget déli csúcsát a Vajgács-szigettel, ezt pedig a szárazfölddel akarják összekötni: gigantikus gátak segítségével. Ezzel egyrészt felszabadítanák Szibériát a hideg áramlatok fagyos gyűrűjéből, másrészt

a meleg Golf-áram elterítésével enyhébbé tennék klímáját

és óriási területeket hódítanak meg.

A vakmerő tervet lekesedéssel és aggodalommal fogadták. Amennyiben sikerülne a gátak megépítése, — mondták az angol szakértők — ugy

katasztrófális változás következne be Európa éghajlatában.

A HÓNAPOK MULNAK, DE A

PALMA TARTÓSTALP
MÉG MINDIG VÁLTOZATLANUL JÓ.

Ha új cipőt vásárol, vagy régit javíttat, követelje a Palma tartóstalpat.

Ügyeljen a védjegyre!

Mit követelnek az adósok

A brassói országos nagygyűlés lefolyása

Kétezer kiküldött az ország minden részéből

Brassó, március 6.

Tegnap, vasárnap délután 3 órai kezdettel a romániai falusi és városi adósok szervezetének brassói tagozata tüntető jellegű népgyűlést tartott Brassó főterén, illetve a tanácsház nagytermében. A körülmények országos jellegűvé szélesítették ki a gyűlést, ugyanis Erdély különböző tájairól képviseltették magukat a falvak is kisebb-nagyobb küldöttséggel. A bukaresti központi szervezet részéről Georgescu elnök, Christescu Gheorghe alelnök és három központi bizottsági tag jelent meg.

A gyűlést Nistor József brassói tagozati elnök nyitotta meg román és magyar nyelven, majd a megnyitó beszédet németre is lefordították. Nistor elnök kifejtette, hogy a falusi és városi adósok táborában nem számít a nemzetiség, mert az adósság minden nemzetiségűnek egyformán nehéz ügye. Tehát a szervezet nem politizál, hanem az eladósodott szegény nép nagy kérdésének rendezéséhez próbál utakat keresni.

Az elnök megnyitójában üdvözölte a bukaresti központ kiküldöttait, majd a sajtó támogatását kérte. Meleg szavakkal köszöntötte az Adeverul, Dimineata és a Brassói Lapok megbízottait, mire a tömeg lelkes tapsal felelt.

Az elnöki széklet ezután Georgescu bukaresti központi elnök foglalta el.

Egy szép napon arra ébredtünk, hogy az utcán vagyunk

Georgescu központi elnök azokat az okokat fejtegette, amelyek fizetésképtelenséghez juttatták a romániai falvak és városok dolgozó tömegeit. Egy szép napon arra ébredtünk — mondta Georgescu elnök — hogy nem tudunk fizetni. Gyermekek és vénék egyaránt az utcára kerültek, napról-napra ijesztően nő a munkanélküliség.

Az ország lakosainak 97 százaléka adós és csak 3 százaléka hitelező s mégis ennek a 3 százaléknak érdekeit védik a törvények.

Mi nem politizálunk, hanem az ország veszedelmét jelentő súlyos és elodázhatatlan problémát akarjuk jó megoldáshoz vinni. Követeljük, hogy szállítsák le az adósságokat olyan arányban, amilyen mértékben a termények, a magántulajdon és a munka értéke lezuhan. Mi utolsó rongyainkig leszegényedve fizetünk eddig, míg mások, a lerongyolódott nép hitelezői és kzsákmányolói Monte-Carlóba utaztak, dorbézoltak, pezsgőztek, herdálták azokat a keserves garasokat, amelyeket mi izzadtunk ki. Elég volt! Hozzanak méltányos törvényeket a mi érdekünkben! (Hatalmas taps).

Beszámoló a bukaresti gyűlésről

A gyűlés legviharosabb mozzanata Christescu Gheorghe bukaresti alelnök beszéde volt.

Elmondta Christescu, hogy 2 héttel ezelőtt Bukarestben tartottak gyűlést, mintegy 25 ezer adós részvételével. Ennek a gyűlésnek az volt a célja — Christescu alelnök szerint —, hogy az illetékesek a tények valódi állására rádobbenjenek. Meg akarták mutatni azoknak tarthatatlan helyzetét, akik a mezőkön, a gyárakban, a különböző munkahelyeken dolgoznak s kiknek verejete árára él az ország. Ha ezek a dolgozók jó anyagi helyzetben vannak, — mondotta — akkor az ország is biztos anyagi alapokon áll, de ha ezek elégedetlenek, ez az ország veszedelmét jelenti. Tarthatatlan az az állapot, hogy az a nép, amely dolgozik, elűsötöt hordozzon a maga országában, azon a földön, amelyen született. Ezt a népet kizsa-

Georgescu központi elnök beszéde további folyamán felveti azt a megoldási lehetőséget is, hogy az állam u. n. („bani ipotecá”) jelzélőhevelet hozzon forgalomba az ország határain belül, amelynek fedezete nem az arany, hanem a föld lenne.

Ezután Brânză Joan helyi alelnök számbavette a gyűlés résztvevőit. Megállapította, hogy

mintegy 2000 főnyi kiküldött jelent meg, leginkább a falvakból

s ezenkívül még nagyszámu érdeklődő, úgyhogy több ezer főre tehető a résztvevők száma. A teremben körülbelül 600-an helyezkedtek el, míg a többiek a főtéren hangszórók közvetítésével hallgatták végig a beszédeket.

rolják a hitelezők, elsősorban a bankok, melyek elnyomják és kizsákmányolják a munkát! Itt, ahol rengeteg erdő van, nincs fája télen az embereknek, ahol buzog a petroleum a földből, ott nem jut világosság a nyomorgó falusiak és városiak hajlékába. Itt rengeteg gazdagság van, de mégis ordító a szegénység...

— Valaki felelős ezért...!

— A buza országában éhenhalnak az emberek! Mi ezt tovább nem tűrhetjük! Nekünk jogok kellene! Mindennek maximuma volt az ára, amit mi termelünk, csak a bankok száján nem volt fék! — mondotta Christescu s viharozva helyeselt neki a tömeg.

Azután a külföldi tőke romániai szerepét fejtegette. Az idegen tőke olyan helyzetet idézett fel nálunk, mint annakidején XIV. Lajos Franciaországban. Ezeket az idegen tőkeérdekeltségeket, mi em-

beráldozattal is megfizettük, mert fiaink értük haltak meg a háborúban.

Christescu alelnök a gyűlés nevében követelte az összes háborús adósságok eltorlesztését, a belföldi adósságoknak pedig 25 százalékkal való leszállítását s a fennmaradó 25 százalék megfizetésére 5 évi türelmi időt.

Beszédében kikelt azok eilen, akik éven keresztül lopták a közvagyonot.

— Követeljük, hogy adják vissza vagyonunkat, amit a tolvajok elloptak tőlünk.

— Akadályozza meg a kormány, hogy a francia, angol, belga meg amerikai bankrok elvigyék a mi pénzünket!

— Követeljük, hogy a konverziós törvény foglalja magába az adósok minden kategóriáját!

— Követeljük az ország tolvajainak börtönbejuttatását.

Christescu alelnök beszédének leirhatatlan hatása volt s minden egyes javaslatát magáévá tette a gyűlés.

A TOBBI FELSZÓLALÓ

Azután még Johann Franz, Jakab János, Baboica Francisc, Vermessi Emil, Doroz Emil, Viola Albert, Comsa gazdálkodó szóltak fel, majd Georgescu elnök felolvasta azt a memorandumot melyet 2 héttel ezelőtt Öfelsége elé terjesztettek, de a cenzura miatt nem tudták nyilvánosságra hozni. Ezután a vasárnapi gyűlés határozatát fogadták el, mely az elmondott követeléseket tartalmazta. A határozatot hétfőn a brassómezei főispánhoz nyújtották be, akit megkértek, hogy továbbítsa az illetékes minisztereknek.

A gyűlést, mely viharos hangulatban folyt le, este 7 óra után zárta be Georgescu bukaresti elnök.

★

Eddig az volt a jelszó, hogy: Adós, fizess!

Ugy látszik, a mai élet parancsa ezt a jelszót is megreformálja.

Kovács Győrfi

HIREK

BIZOMÁNYOSAINKHOZ!

Lapunk február havi ajándékregénye, Castano-Kőszeghy Marianne nagyváradi író nő nagyszerű írásműve, a Modenai orvos, ma megjelent. A regény iránt lapjaink olvasói és előfizetői között igen nagy az érdeklődés és ezért ezúton arra kérjük bizományosainkat, hogy a körzetükben szükséges regény-mennyiséget postafordultával rendeljék meg, hogy az olvasó és előfizető igénylésének meg tudjanak felelni.

A rendelést azonnal leszállítjuk és így a bizományos rendelkezésének feladásától számított három napon belül megkezdheti ennek az izgalmas, finom és mély szerelmi regénynek szétosztását.

A B. L. kiadóhivatala

Egymillió ember örök hűséget esküszik

Hitler 1 millió 17 ezer emberrel hűséget eskettett magának a minap. Európa megdöbbenve, szívszorogva figyelte ezt az óriási szertartást. Ezt nyugodtan állíthatom Párisban, amely úgy viselkedik, mint a világ közepe, jól látom a hatásokat.

Naiv Európa! Minek kell itt megdöbbenni? Ha hatásos volt a tömegszerűség, ha jól orgáztatott is a hangtölcselek, ha még oly hatalmas díszleteket emeltek is, hitvány eskü volt csak ez az eskü is. Ugyanez a millió hitet tett már a feudális illatu Vilmosra és az „izraelita-szagu“ Weimarra is, éppen úgy, mint ahogyan most fölesküdt a pogány myrrhával beparfümözött barna ingre.

A német birodalomnak 60 millió lakosa van. Ebből 1 millió esküvőre volt.

A román birodalomnak 17 millió lakosa van. S ebből se több a román, mint 12-13 millió. Ez a 13 millió megoszlik 10 politikai párt között. Nem úgy, mint a III. Birodalomban, ahol szétverték az összes pártokat és mindenki köteles Hitler hívének lenni.

Tehát negyedannyi román, mint német. S ez a negyedannyi is tisztelet.

Mégis saját szememmel láttam 1928. május 6-án, mikor 300 ezer ember örök hűséget esküvőre Maniunak és Vajdának Gyulafehérváron.

Egy ellenzéki párt ellenzéki vezéreinek. Akik akkoriban még nem fizethettek nekik utóköltiséget, lakást, élelmezést és napidíjat. Három-száz ezer!

Csupa idealizmusból, rajongásból, meggyőződésből!

S ma már 3000-et is nehéz lenne összekaparni belőlük.

Miért lenne hát több értéke ama milliók esküjének, akik nemcsak vasutat, szállodát, banketeket kaptak, hanem valamennyien hivatásos tagjai, havi fizetésű emberei a nemzeti-szocialista párt különböző csoportjainak? Ugyanis az 1 millió 17 ezer esküvő-jelölt a következő személyiségekből tevődött össze:

Politikai vezetők, tábori karukkal	373.000
A szövetségi szervezet előjárói	120.000
A párt előjárói	25.000
HAGO-előjárók	57.000
Tisztviselőhivatalok előjárói	34.000
Nőszövetség előjárói	53.000
Agrárszervezet előjárói	20.000
Náci-tanítószövetség előjárói	12.700
Náci-jogászszövetség előjárói	1.600
Náci-orvosszövetség előjárói	1.500
Náci-népjóléti előjárók	68.000
Községpolitikai hivatal előjárói	3.600
Párttörténelmi előjárók	2.500
Propaganda-előjárók	14.000
Sajtóelőjárók	7.400
Náci-ijumozgalmak Főherrei	205.000
Önkéntes munkaszolgálat előjárói	18.500

Ez bizony kerek számban egy millió. Egy millió főnyi hivatalosság. Egy millió havi fiz. Egy millió állami és pártburokrata.

Amelyik megtagadta volna az esküt, azt menten elbocsátották volna a szolgálatból.

Amint Vilmos, ha történetesen holnap vizsogató a birodalomba, szintén elbocsátja azt soralkból, aki nem hitel le fenséges villabaj-szára.

★

Hol a legkönyörtelenebb militárista hatalom, hol az összeomlások erkölcsi nyomása, hol a magát visszabirkózó reakció véres önkénye szorítja ki az esküt belőlük.

A nazarénus hűséget fogad a nagyvezérkar-nak, a főherceg a forradalomnak, a forradalmár az önkényuralomnak.

Igy azután örök, ostoba, lelkiismeretgyilkoló körforgás keletkezett: értéktelen esküvételek és értéktelen eskütételek.

Nem is számítanak ezek a tenyeres-mutató-níjas, kórusos dörmögések semmit.

Csak az számít, amit minden eskütétel nélkül, bensőleg, önmagunknak hitelünk le.

Mikes Imre

— Hunyadmegyei hírek. Dévai tudósítónk jelenti: Bacalán Francu és Chiciba Andronic almási lakosok egy birtokperből kifolyólag évek óta ellenséges viszonyban éltek egymással. Mult év novemberében a két gazda az erdőben összetalálkozott, heves szóváltás támadt közöttük. előlították fejszéiket és szabályos fejszeparbaft vívtak. A küzdelem hevében Chiciba Andronic fejszéjével úgy fejbevágtatta ellenfelét, hogy az holtan esett össze. A törvényszék most tárgyalta Chiciba gyilkossági ügyét, aki jogos önvédelemből elkövetett emberölés büntetéseért két évi börtönbüntetést kapott. — A hunyadmegyei szenátori tisztség betöltésére a pótválasztás április másodikán lesz. Tánasescu liberális szenátor helyébe állítólág dr. Vlad Aurel nemzeti-parasztpárti képviselőt jelölik. — Beján Dumitru és Beján Jon kudzsiri lakosok megtámadták Simit Nicolae gazdát és titlegelni kezdték. Simit Jon testvére segítségére sietett, mire a két Beján nekiesett és úgy megverte, hogy Simit Jon koponyarepedést és három helyen kártörést szenvedett. A verekedők ellen az ügyészség megindította az eljárást. — Mult év őszén az ekések pártjának hunyadmegyei tagozata Vajdahunyadon gyűlést akart tartani. Engedélyük a gyűlés megtartására nem volt és ezért a csendőrség közbelépett és a tömeget szétkergette. A gyűlésezők közül néhányat őrizetbe is vettek és megmozdítottak. Ezek között volt Guja Péter dévai fakereskedő, akinél a csendőrök egy forgópisztolyt találtak. A most megtartott törvényszéki tárgyaláson Guja beigazolta, hogy ő csak véletlenül került a tömegbe. A törvényszék a fakereskedőt felmentette. — Breckner százvázrosi kereskedő egy kisebb társasággal mult év decemberében autóval Hátszegről Piski felé utazott. A tompai rendezőnél, ahol az országut a vasutvonalat átszeli, a sorompó éppen akkor ereszkedett le, amikor az autó a síneken át akart haladni. A sorompó az autó sárhányóját és karosszériját megrongálta. A veszedelmes helyzetbe került autót utasai, a pályáor segítségével csak nehezen tudták a sínekről félretolni. Miután a vonat elrohogott, Breckner az őrt a helyszínen felfofozta. A dévai törvényszék az igazgatóságában pofozkodó kereskedőt 1500 lej bírságra és 300 lej perkoltség megtérítésére ítélte.

ABLAK

Délelőtt tizenegy óra, a városi munkaközvetítő előtt. A munkanélküliek száza álldogálnak a fagyos délelőtti ködben. Már nem is türelmellenek. Hozzá van szokva évek óta, hogy ott ácsorogjanak minden remény nélkül. Munka nincs. Az elfáult emberek talán csak azért mennek oda, hogy kaszinózhassanak, legalább az alatt nem gondolnak nyomorúságukra. Vagy könnyebb éhezni, ha társak is vannak hozzá.

A szemközti utcáról elegáns autó fordul be. Egy drága kis nő vezeti a kocsit pompás sportbundában. Baloldalán egy öklömmel selyempincsi. A munkanélküliek tömegében csak lassan haladhat a kocs, sőt egy pillanatra meg is kell állnia. És hogy ez a pillanat se vesszen el, a sportlady ezalatt megcsókolja a kis dögöt.

A munkanélküliek erre a gyönyörű látványra... különben, dehogy irom le, hogy milyen megjegyzést tesznek a munkanélküliek... Egy csók és semmi más... És milyen hatása volt.

DISZDOKTOR LETT EGY OPERAÉNEKESNŐ

Sigrid Onegint, a hírneves amerikai operaénekesnő rendkívüli kitüntetés érte. A Filadelfiában megtartott tüneményes sikerű hangverseny után az ottani egyetem diszdoktori oklevéllel tüntette ki.

— IDŐJELENTÉS. A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint az időjárás átmenetileg erősen lehült, amit az élnék északi szél még jobban fokoz. Sok helyen esőzés, a hegyek között kevés hó is várható.

— Csehszlovákián át eddig 90 Németországból menekült zsidó család vándorolt ki Palesztinába. A Prager Presse jelenti: A prágai palesztinai hivatal a palesztinai kormánytól bevándorlási engedélyt kapott 30 Németországból menekült zsidó család számára. Ezeket az engedélyeket a prágai palesztinai hivatal már szétosztotta és így márciusban körülbelül 60 Németországból menekült zsidó utazik el Csehszlovákiából Palesztinába. Az elmúlt évben a csehszlovákiai cionista szervezetnek 60 Németországból menekült zsidó család részére sikerült megszereznie a palesztinai bevándorlási engedélyt. Ezek a menekültek már Palesztinában vannak és tulnyomórészen a mezőgazdaságban nyertek foglalkoztatást.

— Kolozsvári hírek. Ma délelőtt szokatlan jelenet tanui lehettek a Wesselenyi-utca járókelői. A főposta előtt ötven-hatvan főnyi csoport hangos kavarodásban verekedett. Első pillanathban azt hitték, hogy tüntetésről van szó. Nemsokára a bicskák is előkerültek, de a rendőrök is futólépésben jelentek meg a verekedés színhelyén. Amikor a hatósági beavatkozás végetvetett a parázs verekedésnek, akkor derült ki, hogy a sorozásra behívott kajántói, diósi és hor-dói legények rendeztek ilyen zajos „civilbucst”. — Végrehajtót verő falusi állott ma a kolozsvári törvényszék előtt. Lufosan Pantilie kolozsi lakos tavaly júniusban az adóhátralékért nála járó állami adóvégrehajtót alaposan elverte. A törvényszék egyhónapi fogházra és kétezer lej pénzbüntetésre ítélte. — Ravasz trükkkel csaló parasztasszonyt ítélte ma el a kolozsvári törvényszék. Borza ügyvéd-nő még a mult évben tíz gramm aranyat vásárolt Hebedea Nettí magyarsárdi parasztasszonytól. Később derült ki, hogy az arany hamis: mindössze két gramm arany volt benne, a többi nyolc gramm más, értéktelen fém. A nyolc gramm hamis aranyért a törvényszék két hónapra ítélte.

— Poruljárt cigányok. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Csunyan poruljártak a városégi cigányok. Bemerezkedtek a város határában fekvő Rednik tanyára s mikor éppen lopni akartak, a gazda észrevette és egy ruddal rájuk rohant. A gazda alaposan helybenhagyta a tolvajokat, úgyhogy az egyik cigánynak a karja is eltört.

— Halott a vasúti kocsi. A brassói állomáson tegnap délután furcsa leletre akadtak a 305-ös számú személyvonat egyik fuikéjében. A kocsi-ban halva találtak Rotaru Augustint, Urziceni (Jalomița megye) községbeli lakost. A szemtanúk előadása szerint Rotaru Plojesten szállt fel a vonatra s Predealon rosszul kezdte érezni magát. Mire a vonat berrhogott a brassói állomásra — Rotaru meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy természetes halállal halt meg a beteg utas, akinek hozzátartozóit azonnal értesítették a szomorú eseményről.

— Meghalt a 127 éves néger asszony, aki pár hónappal ezelőtt megverte 102 éves leányát. Londonból jelentik: Pár nappal ezelőtt bejelentették, hogy Ir-országban meghalt egy 123 éves asszony, a világ legöregebb asszonya. De ezzel a rekorddal is úgy jártunk, mint a többiekkel: alighogy nyilvánosságra került, máris tulszárnyaltak. Most — amerikai híradás szerint — a Mississipi-állam Holly Springs nevű községében egy 127 éves néger asszony halt meg. Az elhunyt, Minerva Stone, volt Amerikában az utolsó néger nő, aki még mint rabszolga született. A 127 éves néger asszonyról pár hónappal ezelőtt cikkeket írtak az amerikai újságok. Megírák, hogy az erélyes asszonyság megverte 102 éves leányát, aki tiszteletlenül viselkedett vele szemben. Minerva Stonne, akinek férje a polgárháboruban elesett, 73 éves kora óta, összesen tehát hatvan éven át állami szetetház lakója volt.

★ MEGHIVÓ. Az „Ágisz” Általános Gazdasági Szövetkezet. Brassó, 1934 évi március hó 27-én este 8 órakor, Brassóban, Hosszu-utca 14. sz. alatt, a Székely Társaság helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat az alapszabályok 28. paragrafusa értelmében az-al hívjuk meg, hogy amennyiben ezen a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, ugyancsak f. évi március hó 27-én 9 órakor az alapszabályok 56. paragrafusa értelmében ugyanazon helyen újabb közgyűlést fogunk tartani, mely a napirendre felvett tárgyakban a megjelentek számára való tekintet nélkül, jogérvényesen határoz. Napirend: 1. Az 1933 évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása, az évi zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 2. Az 1933. évi mérleg megállapítása. 3. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 4. Igazgatósági tagok választása. 5. A felügyelő-bizottság tagjainak választása. 6. Alapszabályok 6. paragrafusának módosítása. 7. Fizetések megállapítása. 8. Indítványok. Vagyron: Pénztárkészlet 30.625 lej, adóssok 82248.60 lej, Bizományi árukészlet 189.877.10 lej, felszerelés és berendezés 35.000 lej, Letét 50 lej, üzletrész-hátralék 36.921 lej, árukészlet 61.409.30 lej. Teher: Befizetett üzletrészek 98.500 lej, tartalékalap 8200, hitelezők 316.721 lej, különböző letétek 1020 lej, nyereség 11.690 lej. Brassó, 1933. december 31. Igazgatóság. Felügyelőbizottság.

— A has teltsége, májtájéki lájdalmak emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserű-víz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértörlások ellensúlyozhatók Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vizet, különösen az idő előtérő következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el.

Köpeczi Sebestyén József előadása

Brassó, március 6

Zsufolt terem, nagy érdeklődés és lebilincselően érdekes előadás megérdemelt sikere — ez a szombat esti előadás mérlege. Az ipar és kereskedelmi kamara nagytérmet megtöltő közönség nem csatlakozott a várakozásban: Köpeczi Sebestyén József, a kiváló erdélyi tudós, a nemzetközi viszonylatban is ismert nevű heraldikus, magas színvonalú előadásban ismertette a „cimeret és történetét”.

— Középkori emlékeink közül a cimer állott ellen leginkább a századok mindent elsöprő viharának. A középkorban a cimer az állam és család jog kifejezője volt. Akkor hatalmat jelentett, ma már csak megszentelt emléke a tradíciónak — mondotta a tudós. — Sebestyén József ezután a cimer keletkezéséről és fejlődéséről ismertette. A cimerek formáit rajzban is bemutatta. Ennek során ismertette Mátyás király, a Habsburg ház, az orosz cári, a királyi kettős monogramok, az Árpád-házi és Anjou-családok, a magyar, osztrák és cseh állami cimerek kifejlődését. Sok új, ismeretlen és tanulságos adatot mondott el — brassói vonatkozásban is — az erdélyi családok cimereiről. Így többek között a Bethlen, Mikes, a kádicsfalvi Török, Barcsay és a székely nemesi családok cimereit mutatta be vonzó közvetlenséggel és nagyszerű felkészültséggel. Erdély és Románia cimereinek külön fejezetet szentelt. (Románia államcimerét Sebestyén József tervezte). A sisak történetének vázolásával fejezte be nagy tüsssal jutalmazott előadását.

Szele Béla dr., aki a bevezető szavakat is mondotta, az előadást rendező Székely Társaság nevében mondott köszönetet a tanulságos felolvasásért. A Székely Társaság előadás után társasösszejövettel rendezett az előadó tiszteletére.

Asíra Mozgó, Brassó

Szerda, március 7-ikétől kezdve bemutatja

Gretl Theimer és Georg Alexander

hírneves művészek alakításában az

Egyszer huszárhadnagy voltam

cimű filmet.

Szerepelnek még: Mady Christian, és Gustav Diesel.

Debau főkapitány, akit Szalontán szeretnek

Ugy jön az utcán sietve, elvégzett munkája után a napsütésben Debau főkapitány, hogy szinte nem is kellene érdeklődni, hogy szeretik-e Szalontán s hogy milyen ember. Van a jó embernek tekintetében valami, ami eleve kizárja a rosszasságot, van valami kellemes és megnyerő Debau főkapitány mosolygásában is. Debau főkapitány 16 rendőrrel ügyel Szalontára és mégis rend van. 16 ember egy 16.000 lakóú városához és még a tanyák, amik szintén idetartoznak. És Debau kapitánynak mégsem akad baja senkivel. Igaz, panaszkodik, hogy rengeteg a munka és a fizetés, ez az agyonredukált fizetés igen kevés. De Debau szereti Szalontát és Szalonta meghálálja ezt. Az előző rezsim s Mihulin Mircea folyton rézgeskedő embertelen aljasságai után most, hogy Debau főkapitány jött Szalontára, Szalonta valóságoslag fellelegzett. Szalonta nem tudja elfelejteni Reményi Sándor hírlapíró megvakítását s nem felejtheti lejjárt református lelkes brutalizálását sem.

Debau kapitánynak köszönheti Szalonta a Magyar Ház kinyitását és a Gazdakörnek a megnyitását is.

Különben pár nappal ezelőtt történt, hogy egy határbizottság járt Szalontán. Debau főkapitány az ottani katonasággal elintézte, hogy a határbizottság bejuthatjon Szalontára. A bizottságban volt egy magyar tiszt is, aki magyar tiszt egyenruhában jelent meg Szalontán, nem kis feltűnést keltve. A bizottság felment a Csonka-toronyba, megtekintette az Arany-muzeumot és az Arany János emléket, majd megebédelték a Központi vendéglőben s utána visszautaztak Magyarországra.

— Meg akartam mutatni, — mondotta Debau főkapitány — hogy jóindulattal sok mindent el lehet intézni.

Frater Emil ne zavarják, ha tarokkhozik

Frater Emil jelenlegi gazdálkodót, a református egyházmegye gondnokát, volt országgyűlési képviselőt ott találom a Központi-kávéházban, ahol három utazónak kibicel.

Érdekelne egy ilyen régi embernek a meglátása s ha mondana is valamit a szalontai magyar életéről, a magyar egységről, ha mondana valamit, mit lehetne Szalontán tenni, hogy egy pusztuló várost megmentse az utolsó órában.

Udvariasan bemutatkozom s egy másik asztalhoz invitálok. Leülünk. Érdeklődöm. Azonban a méltóságos ur nem nyilatkozik. Morog az óra alatt. Ugy látom, megzavarta a hirtelen interjú. Különben az egésznek valami egész kínos és kellemetlen szaga van. A méltóságos urnak egymásután tesztem fel a kérdéseket, de a méltóságos ur nem nyilatkozik, majd hirtelen felugrik az asztaltól és visszafut a tarokkhozóknak kibicelni. Estefelé mielőtt hazamegyek, megérdeklődöm, mi történhetett?

A válasz elég szomorú. Frater ur nem vesz részt a közéletben, visszavonult dusszardag magányába és gazdálkodik. A multkor a munkanélküliek küldöttsége kereste fel, azonban nem fogadta őket.

Különben a méltóságos ur többeknek kijelentette, hogy hát hogyan képzelem én azt, hogy amikor ő tarokkhozóknak kibicel, akkor csak úgy egyszerűen fel lehet állítani az asztaltól.

Méltóságos uram, engedje meg, hogy ezúttal kérjek Öntől bocsánatot zavarásomért, hogy azt merészeltem hinni, hogy méltóságos uram gondolkodni szokott és mint egyetlen dusszardag magyar ember a vidéken, mégis csak érdekli egy magyar város pusztuló lakossága. Mindezt ismételt bocsánatot kérek, a jövőben udvarias leszek és egyben figyelmeztetek is mindenkit, hogy Önt ne merészeljék zavarni, ha a Központi-kávéházban ebédután, átutazó tarokkhozóknak kibicel.

A két részre oszlott Szalonta ma egységesen Hadházy-párti

Dr. Hadházy Kálmán, a magyar párt volt elnöke és dr. Ormay Lászlónak az ügyéről még mindig beszélnek Szalontán. Érdekes ennek a pár hónappal ezelőtt lefolyt ügynek minden mozzanata, de főképpen az a tény, hogy tisztán dr. Ormay Lászlóné megsértett női hírsága kavarta fel az ügy hullámain olyan magasságokig, hogy azok azután őt magát borították el kellemetlenül és visszavonhatatlanul.

Az történet ugyanis, hogy dr. Ormay László tulságosan exponált személy volt a diktatura alatt és ezért rezsimváltozásokor kénytelen volt elmenekülni. Mikor visszatért, letartóztatták. Ormayné ekkor kereste fel dr. Hadházy Kálmánt, kérve, hogy befolyásával hasson oda, hogy férjét szabadlábra helyezze. Pár nap múlva dr. Ormay szabadlábon volt. Itt kezdődött Hadházy Kálmánnak és Ormaynének az ismeretsége. Ezután Ormaynének kisajátították a birtokát és Hadházy, mint Hajdumegye volt főispánja, összeköttetései elintézte, hogy a birtokot mentesítették a kisajátítás alól. Ebben az időben Hadházy nagyon gazdag volt, rengeteget költött Ormayék ügyében és az állandó utazások folytán megszerették egymást. Ormayné idők folyamán, mintegy négyszázezer lejtel tartozott Hadházynek, aki közben, mivel

ügyvédi praxist nem folytatott, meglehetősen leszegényedett. A helyzet megváltozott és mivel Ormayék visszakapták birtokukat, azonnal hatalmas vagyont hoztak. Hadházynek pedig szüksége volt a pénzre. Ormayné ekkor felhatalmazta Hadházyt, hogy egy nagyobb összegű pénzt vegyen fel egy pesti bankban, azonban a négyszázezer lejt ne vonja még le. Hadházy azonban szükség volt a pénzre és a négyszázezer lejt levonta.

Ekkor jelentette fel Ormayné dr. Hadházy Kálmánt sikkasztás miatt a nagyváradi ügyészségen. Amint később kiderült, Hadházy Kálmán nem sikkasztott, hanem a saját pénzét vette vissza. Mint később az is kiderült, hogy Ormayné is tudta, hogy Hadházy nem sikkasztott, a baj ott volt, hogy Hadházy időközben visszatért a feleségéhez és ez bántotta Ormayné női hírságát.

Szalonta a felmentő ítélet után észbe kapott és rájött arra, hogy Ormayné a megsértett női hírsága miatt koholt vádat emelt Hadházy Kálmán ellen és megszüllöztette azokat az intim titkokat, a miket három felnőtt gyermeke érdekében talán okosabb lett volna, ha titokban tart. Szalonta, amelyik egy időben két részre oszlott és Ormayné-párti is volt, ma egységes szimpátiával áll dr. Hadházy Kálmán mellett.

Egy kocsis keresztmetszi Szalontát és a pacifizmust

Már az érkezés is szomorú Szalontára. Mert, ahogy megérkezem, legalább tíz koci pár az állomásnál vendégekre felkészülten a vendég csak kettő érkezik, ezek is gyalog indulnak a város felé. A kocsist nyomban megkérdem, hogy miből él, mert ez így vigasztalatlán dolog, hogy csak kijönnek naponta vagy négyszer, vendégeket várva és ugyanannyiszor vissza is fordulnak üresen.

S a kocsis nyomban keresztmetszi a várost. — Tetszik tudni — mondja — néha azért akad vendég. Akad egy-két fuvar is a városban, ha idegenek vannak. Tudjuk mi azt, hogy a határon élni nem a legjobb dolog a világon. Dehát ellen-göndünk. Talán nekünk is jobban menne, ha az iparosok és a kereskedők nem lennének ilyen nyomorban, mert a parasztságnak hiába van pénze. Az ott tartja s dugja a szalmazsákban, attól azután igazán felfordulhat mindenki. S ahogy

tonább hajt s kicsit összelebegünk, merészebben beszél s visszafordulva, ahogy a ló magától is tudja már az irányt, bizalmasabb lesz egyre. — Tetszik tudni, hogy ahajt a határ és hogy mi idekerültünk a határszélre, ez a legborzalmasabb. Nekünk ez a béke szörnyűbb, mint a háború volt. S a békeszerelő urak meg egyre azt hajlják, hogy ne legyen háború. Dehát ez a béke nem szörnyűbb háború, ahogy mindent elpusztítanak körülünk. Se ételünk, se lehetőség arra, hogy keressünk. Egyen meg a fene akkor minket is, mit védik az életünket...

Még beszél, de már beértünk a központba s ahogy kiszállok, mert Debau rendőrfőkapitányt pillantom meg, munkájából hazatérve, még arra gondolok, hogy soha okosabb keresztmetszetet nem kaptam még Szalontának, de a pacifizmust sem intézték még el ilyen kitűnő, ilyen mesteri módon.

A milliós bérpalota ura, akit ki akarnak lakoltatni hajlékából

Szalontának, a valamikor kincses városnak egyik legszebb palotája Nagy Gyulának kétemeletes, modern, díszes bérpalotája. Az irigylet tulajdonos Nagy szalonta legvirágzóbb szabóüzletének volt évtizedes tulajdonosa és vezetője. A szalontai háztulajdonosok szövetségének elnöke, az ottani iparosság egyik vezető embere. Évekkel ezelőtt kölcsönt vett fel értékes házára, melyet ugyanebbe fektetett be, házat a legmodernebbül átalakította. A rossz gazdasági viszonyok órá is kihatóttak, a modern lakásokra potomon akadott csak bérlő, a szabóüzlet sok adósa, valamikor jómódu gazdák, háztulajdonosok, nem tudtak fizetni, így aztán perre került a dolog. A türelmetlen bitelek tüzzel-vassal hajtották a pert, így került ez az ingatlan is árverés alá. Jellemző, hogy a bérpalotát, amelyért Szalonta városa három és fél milliót akart adni, az árvereltető bank potom nyolcszázézer lejtért vette meg. Egész Szalonta fellellyel arra az érdekes jogi küzdelemre, mely a megtartott árverés körül lezajlik.

Nagy Gyula a moratórium-törvény és az adósságrendező törvény alapján semmiségi panasszal élt az árverés ellen s most az egész város együttérző szívvel várja a legfelsőbb bíróság döntését, amely lehetővé tenné, hogy egy érdemes iparos öreg napjaira megtarthassa hcszszu évtizedek becsületes munkájával felépített díszes bérpalotáját.

Ez a ház képviseli Szalontán a legnagyobb értéket s annakidején Szalonta városa azért akarta megvenni, hogy ott helyezze el a járásbírószágot is, amelyik jelenleg nagyon szűkös a városházán

van elhelyezve. A város vezetőségének koncepcióis terve volt az is, hogy a város tisztviselői ugyanezen bérpalotában kaptak volna természetbeni lakást, valamint a város üzemének irodahelyiségei is itt lettek volna. Aligha van polgár Szalontán, aki vágyóbb szívvel várja az új konverziós törvény reményét, mint Nagy Gyula.

Komor Emma és a mű- hedvelők, akiknek még hisz Szalonta városa

Hivatásos színészek jártak, illetőleg megjárták Szalontát. Nagyváradról többször volt kint a nagyváradi együttes egy-egy töredéke, azonban mindannyiszor leégtek. Tehát, mondja az egyszerű logika, nem kell Szalontának színház. Azonban nem így van. Szalontának kell a művészet, azonban nem a hivatásos művészek-től. Például működik Szalontán havonta egyszer egy cigánytrupp, a Seres-leányokkal az élen. Ha ezek lépnek fel, a szalontaiak mindenkor zsufoltóságig megtöltik a színházat. Általában a műkedvelőket honorálják, a hivatásosokat nem. Mi ennek az oka — kérdeztem többektől? A felelet pedig nagyon egyszerű volt:

— Ide komoly színészek nem jönnek, akik jönnek, azok csak olyan szedett-vedettársaság. A műkedvelőket szívesen megnézzük, mert azoktól legalább nem várunk semmit s amit kapunk, tiszta haszon. . .

Igy okoskodnak és filozofálnak a régi

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpin klíma, ideális diétás elátás.

Legnagyobb luxus — Mérsékelt árak
Kúra, sport, szórakozás.

hajduvárosban, egy kicsit talán tulságosan lebecsülik magukat s egyben lebecsülik mindazokat, akik esetleg igazán kulturát hoznának a határszélre.

Ennek az átkos logikának áldozata Komor Emma is. Régen Budapesten volt színésznő, majd férjhez ment Szalontára. Azonban, hogy férje meghalt, a kis vagyont eluszott s Komor Emma tönkrement. Megpróbált fellépni, egy párszor ment is valahogy, amíg azt hitték, hogy műkedvelő, azonban abban a pillanatban, hogy rájöttek, hogy hivatásos művész van dolguk, nem nézték meg többet. Most Komor Emma tyukokat te nyész és tojásokat árul. Szalonta pedig ragaszkodik a logikájához.

Szalontai notesz

Érdekesen állanak a politikai pártok Nagyszalontán. Hogy úgy mondjuk, nem lehet tulsufoltósággal vádolni a pártokat. Az eset ugyanis a következő. Van Szalontának nemzeti-parasztpártja, ez Suci Aurel volt polgármester, jelenleg csemegekerekedő. Ő a pártalelnök, elnök és tag. Ugyanigy áll a Jorga-párt, ez dr. Popovici Radu. Az új liberális, ez dr. Cosin Mózes. Egy párt, egy tag. A pár nappal ezelőtt városszerte előadást tartott Manolescu volt miniszter említett előadása keretében, hogy ha két német összetalálkozik a Szaharában, akkor egész biztos, egyesületet alakít, két román viszont politikai pártot. Ez a mondas Szalontára passzol a legjobban. Különben a liberálist párt titkára egy Simon Endre nevű fiatalember ezért az emberért tartják magukat távol a komoly román emelek a párttól. Mint hírlík. Simon Endre nevű fiatalember, ezért az ember magát az elnököt, Kovács Bélát igyekszik most kiturni az elnöki székből. A liberálist pártnak különben érdekes figurája Al-földi László táncmester, aki egy kis olcsó reduthehelyiséget és egy kis villanyvilágítást „áttáncolt” a Magyar pártból a liberálist pártba.

Karinthy Frigyes, a kitűnő magyar író járt a napokban Szalontán. Autón vitték ki váradi ismerősei. Karinthy fent járt a toronyban, ahol az ottani tanító Kalauzolta. Az Arany-emlékek megtekintése után a vezető tulságosan sok időt szentelt a falon elhelyezett koszorútömegeknek, amik meglehetősen érdektelenek voltak és magához, Arany Jánoshoz nem igen volt közük. Mikor a vezető mégsem hagyta abba a koszorúkról való előadását, Karinthy türelmetlenül szolt közbe: Koszoruk mellőzése kéretik. . .

Pár héttel ezelőtt a szalontai moziban előadást hirdettek és hogy a közönség begyűljön, kihirdették, hogy mindenki csak annyit fizett, amennyit akar. A hirdetés fülebe jutott egy meglehetősen gazdag tanyai gazdának, aki 8 gyerekével és feleségével felkerekedve elhatározta, hogy megnézi az előadást. A pénztárnál megállt és rövid gondolkodás után tizik nevében 2 lejt tett le az asztalra. Ezt azonban már a pénztáros is megokolta és azt mondta, hogy legalább 20 lejt fizessen. A gazda erre egy szót sem szolt, hanem visszavéve a 2 lejt, családjával együtt sértődötten kísért a moziból.

Vissza Váradra

De ahogy a vonatra fellepek, már lassan elszállnak ezek a bus szalontai képek és ahogy a vonat is megy, lassu személy s a nap az égen leáldozva valami pokoli narancsnak tűnik, ami kiszakadni készül az égből. De ahogy szakad, befesti színével a felengedett hőmérsékletet és a kis tócsák telejélt kúrminba vonja.

És közben egy-egy szalmatejű háza felett ahogy elhalad, millió vesztély, hogy tüzes fénye lángborítja és felgyújtja az egészet.

De az egyik fordulónál, ahogy merés kanyarba fordul a vonat, már vége s Szalonta is eltűnt és a napot sem látom. Elhagytak s hova lett ez a nagyszerű kép is, még ezen gondolkodom s Szalonta után úgy érkezem haza a váradi állomásra, mintha a Viktória futnék be és Londonba érkeznek.

Segyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandrée
szappannal

Ismét a kisebbségi kérdést feszegették a parlamentben

Bukarest, március 6.

A szenátus hétfő délutáni ülésén Jorga tábornok volt miniszterelnök, interpellációt jelentett be a kisebbségi kérdésről. Az interpellációt pénteken, vagy szombaton fejti ki. Presan marsall köszönetet mondott a szenátoroknak, Stere-ügyben tanúsított hazafias magatartásukért.

A képviselőház ülésén Lobontiu erdélyi liberális, napirend előtt interpellációt jelentett be az állat- és fakiviteli szindikátusok működésével kapcsolatban.

A választási vitában Folea erdélyi többségi, miután hangzott az erdélyiek királybűségét és méltatta Titulescu érdemeit, foglalkozott az erdélyi városok romanizálásának kérdésével és követelte, hogy a román elemnek biztosítsák az elsőbbséget. Ezzel kapcsolatban Serdici lupista megemlíti, hogy a kormány december 3-án a szászokkal egyez-

ményt kötött, amelynek értelmében a szászok hárommillió lej ellenében belementek abba, hogy a segesvári polgármester a jövőben román legyen.

Ez azt mutatja, hogy még ma is alkudozás és pénz kell ahhoz, hogy a román elem Erdélyben érvényesülhessen.

Nistor kisebbségi miniszter: Kijelentem, hogy a kormány nem kötött semmi ilyen paktumot a szászokkal.

Felszólalása folytatásaképpen Folea hangoztatja, hogy a száz főnyi erdélyi többségi képviselő a megvalósítások nemzedékét alkotja, s bizik benne, hogy a kormány tartós munkát fog végezni Erdély számára is.

Zajozetky ukrán junianista csodálkozásának ad kifejezést afelett, hogy a trónbeszéd egy szóval sem emlékezett meg a kisebbségekről. Kijelenti, hogy az ukrán kisebbség nem fogadja el a választási feliratot. Ezzel az ülés véget ért.

Botrányos verekedés egy nemzeti parasztpárti kongresszuson

A többségbe jutott elégedetlenek elkergették a hivatalos vezetőket
Az erdélyiek ellenzik a Lupu-párttal való egyesülést

Bukarest, március 6.

Az ellenzéki pártok belső vajudása egyre furább és jellegzetesebb megnyilvánulásokhoz vezet, aszerint, amint helyzetük sürgeti az új harcra való felkészülést a hatalomért. Miközben a nemzeti-paraszt-párt vissza akarja ölelni keblére Luput és híveit, a maga szénája sem áll a legjobban s kebelében dul a viszály.

Vasárnap délelőttre hívták össze a nemzeti-paraszt-párt baceumegyei szervezetének kongresszusát a megyeszékhelyre, Baceuba. A nagygyűlésre odaérkezett Costachescu volt közoktatásiügyi miniszter és szenátusi elnök is. A kongresszus azonban a hivatalos vezetés nem tudta megtartani, mert az elégedetlenkedők elállták az ülésterem bejáratát s saját embereiket

sem engedték be. A szervezet jelentékeny része ugyanis az eddigi vezetés ellen fordult s a pártütőknek sikerült a maguk táborába csalni a nagygyűlésre beutazott falusiakat is. A belső pártellenzék és a hivatalos vezetők között az ülésterem bejáratánál valóságos ütközet fejlődött ki, amelynek során

az elégedetlenek a vezetés több tagját és a párt bukaresti hivatalos lapjának, a Dreptateának egyik odaérkezett munkatársát alaposan elverték.

Ilyen körülmények között a teremben csak az elégedetlenek tartottak kongresszust, míg a hivatalos vezetés Costachescuval az élén a volt nemzeti-paraszt-párti megyei prefektus lakására vonult vissza s ott tartott tanácskozást a meghiu-

sított pártszervezeti kongresszus helyett.

Az eset politikai körökben élénk feltűnést kelt, mert hiszen egyik tanubizonyossága annak az összhangnak, amely a nemzeti-paraszt-pártban uralkodik.

Egyébként a Lupu-párt visszavétele kérdésében sem dul a legnagyobb összhang Mihalache pártjában. Amíg a regátiak szívesen látják Lupuék visszatérését, az erdélyiek mind nyiltabban húzódoznak ettől a tervtől. Mégpedig csodálatosképpen szinte teljesen egyetértőleg. Amint a Curentul értesül, úgy a Maniu, mint a Vajda hívei ellenzik a Lupuékkal való összefogást, főként Lupunak a Skoda-ügyben tanúsított magatartása miatt. Abban a röpiratban ugyanis, amelyet a parasztpárt vezére a Skoda-ügyről kiadott, Lupu belekeverte a panamába az egész Boila-családot, sőt magát Maniut is. Nem sokkal enyhébben kezelte a vajdaistákat sem. Emiatt az erdélyiek még mindig nagyon neheztelnek a szövzátyár Lupura.

Lupu egyébként a jövő vasárnapra hívta össze megyei szervezeteinek vezetőit, hogy velük a nemzeti-paraszt-párttal való egyesülés kérdését megtárgyalja és eldöntse. Beavattak szerint

Lupu hívei sem nagyon lelkesednek ezért az ötletért.

A fuzói tervről Lupu csak a vasárnapi központi bizottsági ülés állásfoglalása után nyilatkozik első ízben a sajtónak.

Ezen a héten a nemzeti-paraszt-párt vezetősége is behatárolta megvitátja a Lupu-párttal való újraegyesülés kérdését és annak feltételeit. Politikai körökben nem sok hitelt adnak annak a feltevésnek, hogy ez az egyesülés már a közel jövőben létrejönne, mert — ugyanugy, mint a többi összefogási kísérleteinek — ennek is sok az akadálya és leküzdhetetlennek látszó nehézsége.

A király hétfőn délután 4 órakor ismét kihallgatáson fogadta Luput, akit Mária anyakirályné csüörtökre ebédre hívott meg a cotroceni kastélyba.

Itt írjuk meg, hogy Stere tanár vasárnap látogatást tett Titulescunál.

ZILAHY IRÉN,

a neves magyar színésznő két évvel ezelőtt barátságban volt Stavisky egyik „üzletfelével”

Ujra kihantolják a meggyilkolt Prince bíró holttestét

Páris, március 6.

A Stavisky-botrány vizsgálatának Magyarországot érdeklő szenzációja van. A párisi vizsgálóbíró idézőt küldött Zilahy Irénnek, aki két évvel ezelőtt Párisban a DIJONI GYILKOSSÁG ALDOZATA

Prince Albert párisi főügyész, akit a Stavisky-maffia orgyilkosai Dijonba csaltak és ottan rejtélyes körülmények között gyilkoltak meg, hogy a birtokában lévő fontos bizonyító okmányokat megszerezzék. Két hét múlt el a borzalmas bűntény óta, de a gyilkosokat még nem leplezik le a tehetetlen rendőrség emberei.

risban tartózkodott és baráti kapcsolatban volt Stavisky egyik üzletfelével. A vizsgálóbíró ezzel az „üzletfelével” kap-

csolatban kíván felvilágosításokat kapni a neves magyar színésznőtől.

Rita Georg bécsi színésznő egyébként, akit már régen úgy emlegetnek, mint a kinek része van a Stavisky-botrányban, Bécsből táviratot intézett a vizsgálóbíróhoz s erősen tiltakozik az ellen, hogy bármilyen formában is kapcsolatba hoz-

Betörők Colfescu kolozsvári ügyész lakásán

Mialatt az ügyész családjával az Operában szórakozott, az ismeretlen látogatók 200 ezer lej értékű ékszert és pénzt vittek el

Kolozsvár, március 6.

Vasárnap este eddig még ismeretlen betörők látogattak el az ismert Colfescu ügyész honvédtutcai lakására. Az ügyész vasárnap este a román opera előadásán szórakozott családjával együtt.

Ezalatt a gazdátlanul maradt lakás ajtóit a betörők felfeszítették s behatoltak a szobákba, honnan összeszedték az ékszereket és a készpénzt.

A hazatérő Colfescu ügyész nagy megdöbbenéssel és felháborodással állapította meg, hogy

200 ezer lej értéket kitevő ékszert és készpénzt loptak el lakásáról

zak a botrány főhősével, mert sem Staviskyról, sem üzelméről nem tud semmit.

Prince vizsgálóbíró rejtélyes meggyilkolásával kapcsolatban is fordulatot várnak Párisban. A vizsgálóbíró elrendelte, hogy a holttestet másodszor is hantolják ki, mert kétségtelen bizonyítékokat kell kapnia arra a kérdésre, vajjon holtan hureolták-e Princet a vasúti sínekre, vagy csak elkábították s a halált a vonat kerekéi idézték elő. A díjoni főügyész egyébként fogadta az újságírókat s kijelentette, hogy most már komoly reménye van arra, hogy a titokzatos gyilkosság összes körülményeit tisztázzák sikerül.

Azonnal jelentette a dolgot a rendőrségen, ahonnan megindították a nyomozást.

Ujabb kolozsvári jelentések szerint a rendőrség a Colfescu ügyész lakásán történt betöréssel kapcsolatban őrizetbe vette Rosenfeld Gyula kereskedőt, aki szemben lakik az ügyésszel s akinél Colfescu a ház kulcsát hagyta, amikor ők az opera előadására mentek. A kereskedőt, aki egyébként jó viszonyban él az ügyésszel, főnapig a rendőrségen tartották, hogy vallomást csikarjanak ki belőle. Rosenfeld ártatlansága később kétségtelenül bebizonyosodott és így szabadon bocsátották.

Megrázó szerelmi dráma Ceglédén

Cegléd, március 6

Budapestről továbbított jelentés szerint Ceglédén megrázó szerelmi dráma játszódott le. Nagy Sándor 23 éves iparos és menyasszonya, Zsemlye Julianna, közösen elhatározták, hogy miután egybekelésük szegénységük miatt lehetetlen, közösen a halálba mennek. A véglegny először a menyasszonyt akarta agyonlőni, de a golyó nem talált jól. A leány súlyos sebével vérezve megesküdött, hogy követni fogja véglegnyét, akinek nem volt már ereje megégszerezni rálni a sebesült leányra. Nagy Sándor aztán maga ellen fordította a fegyvert és egyetlen lövéssel végzett magával.

A lány életben maradt. Halott szerelmét hordágyon követte ki a temetőbe a hétfőn délelőtt megtartott temetésen.

Merényletet kíséreltek meg a sanghai japán követ ellen

Sanghai, március 6

A sanghai japán hősök emlékünnepe-lyén egy ismeretlen koreai fiatalember merényletet akart elkövetni Ariosi japán követ ellen. A merénylet nem sikerült, a követ felé dobott bomba nem robbant fel. A tettest elfogták, eddig azonban csak annyit tudtak kiszedni belőle, hogy tagja az egyik ismert koreai terror-szervezetnek.

Hazaszállítják Gyóni Géza hamvait

Budapest, március 6

A magyarországi Gyóni Géza-Társaság megragadta az alkalmat, hogy Magyarország és a Szovjetszövetség között helyreáll a diplomáciai összeköttetés és lépéseket tett, hogy a krasnojarszki fogolytábor temetőjében pihenő Gyóni Géza földi maradványait hazaszállíthassa. A társaság megkeresésére a Szovjet külügyi népbiztosság bécsi követsége utján már közölte is, hogy a terv végrehajtásához szükséges engedélyt és segítséget megadja, a megvalósításra azonban csak májusban kerülhet sor, részben az időjárás, részben pedig amiatt, mert Magyarország és a Szovjet között a tényleges diplomáciai viszony felvételére valószínűleg csak ekkor kerül sor.

Borisz király hazaérkezett

Szófia, március 6

Borisz király vasárnap este hazaérkezett országa fővárosába.

A király a szerencsétlenül járt belga uralkodó temetésén volt, onnan azonban nem utazott egyenesen haza, hanem Németországon keresztül utazva, Berlinben is időzött.

Feltűnést kelt az a jelentés, amely szerint a jugoszláv területen Borisz szalonkocsijába felszállott Sándor szerb király is és közel kétóra hosszat kíserte utján Borisz.

LEGÜJABB

TÖMEGTÜNETÉS EGY PÁRISI MUNKÁSTEMETÉSEN

Prince bíró meggyilkolása ügyében elrendelték a holttest másodszori kihantolását, hogy minden kétséget kizárólag megállapítsák, élve, vagy halva fektették-e a sínekre? Ezzel kapcsolatban Cheron igazságügyminiszter nyilatkozatot adott, amely szerint minden körülmények között ki fogják nyomozni a tetteseket, akiknek el kell venniük méltó büntetésüket.

Tegnap temettek el egy munkást, aki a Stavisky-ügy miatti tüntetések során sebesült meg és most belehalt sebeibe. A temetést a munkások politikai jellegű tüntetésre használták ki és megszállhatatlan tömegekben vonultak fel. Egyes lapok szerint 800 ezer kommunista és szocialista munkás jelent meg a temetésen.

ELNYELT A FÖLD NYOLC HAZÁT

a Campina közelében levő Teleaga községben. A község szélén régebben sóbányák voltak. Vasárnap a telepen többszáz méter átmérőjű területen földomlások kezdődtek, mire a hatóságok az ottlévő házakat kiürítették. Hétfőn délelőtt azután a folytatódó földomlások nyolc házat elnyeltek. A földindulás távolabb eső házakat is fenyeget.

MEGSZÜNT A VASUTI KÖZLEKEDES

a Torda és Abrudbánya közötti vasútvonalon. Az Aranyos folyó ugyanis annyira megáradt, hogy a víz elsodorta a Ciosea és Buru állomások közötti ideiglenes hidat, amelyet a kolozsvári vasúti üzemfelügyelőség jelentése szerint csak két hét múlva hozhatnak rendbe. Addig a vasúti forgalom ezen a vonalon szünetel.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Szabad-e fűszerüzletekben a poharas kimérés

Bukarest, március 6.

Hosszabb pihenő után ismét felszínre került a ma is megoldatlan kérdés: engedélyezte-e a kormány a fűszerkereskedők részére, hogy továbbra is foglalkozzanak alkoholtartalmú italok poharankénti eladásával. A Monopol igazgatóságánál Popescu Joan Aurél és Roman Jonescu igazgatók vezetése alatt most folyik az italmérési engedélyek kicserélésének előkészítése és ez teszi ismét időszerűvé a kérdést. A kereskedők szervezetei hirtelen igyekeznek kieszközölni a poharazási jog további fenntartását, ami ellen viszont az italmérők, vendéglősök és kávéások tiltakoznak, mondván, hogy ez illetéktelen versenyt jelent éppen egyik legjövődmezőbb üzletáguk terén.

A két szakma érdekei súlyosan ellentétesek és mindkét részből mozgalmat indítottak, hogy az illetékes köröket a maguk álláspontjának helyességéről meggyerjék.

Az iparosok szaklapja szerint Roman Jonescu, az ügyben illetékes monopoligazgató azon az állásponton van, hogy a szeszörvény a fűszerkereskedésben való poharazást nem engedi meg, miért is azt haladéktalanul meg kell szüntetni. Erre a kereskedők Popescu Joan Aurélhoz, a másik igazgatóhoz mentek deputációzni, aki kilátásba is helyezte nekik a kérdés alapos tanulmányozását, sőt azt is, hogy az ügyet kivizsgáló bizottságba beengedik a kereskedői érdekek képviselőjét is.

A közgazdaság hírei

TENGERISZALLITAS CSEHSZLOVAKIABA

A cseh gabonaszindikátus kliring ellenében 1000 vagon jugoszláv és román tengeri bevitelét engedélyezte. Az importot április 15-ig kell bonyolítani.

CSÖKKEN A CSEH BANYATERMELES

A cseh köztársaság bányáiparának termelése az utóbbi időben csökkent. Az 1932. évben az értermelés még 1 millió mázsát tett ki, ez azonban a múlt évben körülbelül 20 százalékkal apadt.

GYÜMÖLCSFAK KÖZÖS BESZERZÉSE

Az Erdélyi Gazdasági Egylet ez évben is összeírja a gazdaközönség gyümölcsfajtermelése és diszkontor szükségletét és azt közös áron közösen szerzi be. Előjegyzéseket máris elfogad az egyesület titkári hivatala, Kolozsvár, Attila-u. 10.

— Hasznos intézmény-e az Állami Osztályosorsjáték? Különösen a mostani, 5-ik osztály buzájánál, volt alkalmunk megállapítani, hogy az Állami Osztályosorsjáték úgy a játékosokra nézve, akiknek csak kis szerencséjük van, mint a kórházakra, szanatóriumokra nézve igazi jótékony intézmény. Közismert ugyanis, hogy az Állami Osztályosorsjáték jövedelmének egy tekintélyes részét ilyen segélyezői célra fordítják. Az elmúlt napokban sok más nyerevény között a mai viszonyok mellett is egy tekintélyes nyerevényt húztak ki a szerencsekerékből. Az 57073. számú nyerevsorsjegy tulajdonosai, egy-egy marostordamegyei és szatmárnégyei hivatalnok, akik ekképpen 200.000 (kettőszázezer) lejhez jutottak a kolozsvári Kereskedelmi Hitelintézetől vásárolt sorsjegy révén.

VALLALATI HIREK

Interexim S. A. nagyváradi export-import vállalat legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy Bukarestben fiókállatot állít fel.

*

A bukaresti Internationala S. A. nemzetközi szállítmányozási vállalat részvényitőkéjét három millió lejről 1 millió lejre szállította le.

*

A Ford romániai vállalata, a Ford Romana S. A., 1932. évi mérlegét 5 millió lej részvény tőke és 314.433 lej tartalékok mellett 540.885 lej veszteséggel zárta. A Ford Romana S. A. újabban a jugoszláviai és bulgáriai eladásokat is irányítja.

*

Az Astra Első Román Vagon- és Gépgyár érdekltségébe tartozó Noua Societata Atelierelor Vulcan Vagon- és Gépgyár rövidesen teljes üzemmel megkezdte működését. A vállalat a Banca de Credit Roman bukaresti pénzügyintézet-től 23 millió lej kölcsönt vett fel.

*

A borgói papirgyárat az ujonnan bevonult érdekltség üzembe helyezte és a vállalat székhelyét Kolozsvárról Borgó-Prundra tette át.

Borus napokon...

Különösen a napszegény, hideg téli évszakban lehetetlenül csökken bőrünk ellenállóképessége az időjárás szeszélyei ellen. A bőr fájdalmasan felrepedezik, a kezek megvörösödnek. Kenje be Ön is arcát és kezét Leokrémmel, mielőtt kimegy az utcára. Ez a selyempuha finom krém megóvja és meglágyítja a bőrt és ellátja napvitaminnal, ugyanazzal a tápanyaggal, mely a bőrben csak a napsugár hatása alatt képződik, s a fonnyadó bőrszövetet megifjítja.

Belföldi gyártmány

LEOKRÉM

A román és jugoszláv exportörök veszteségei a cseh koronán

Bukarest, március 6.

A román exportöröknek sok a gondja az idén. A tengeritemés tudvalevőleg sokkal kisebb a tavalyinál és minőségi szempontból igen rossz. A buza termés 1933-ban mennyiségileg több volt ugyan az előző évinél, de itt meg a minőség és az ár körül van baj, amely felette áll a világpiaci átlagnak. Végül pedig beletűtött a terményekbe — a külföldi valuta-manipuláció.

A legsúlyosabb dolog a február 17-ike, — a cseh korona hivatalos devalválása előtt szállított gabona ellenértékének problémája, amelyért az exportörök csupán

4.10 lej értékű cseh koronát kapnak, holott az eladási árat 4.90-es cseh koronára kalkulálták.

Ilymódon az exportörök igen érzékeny veszteségeket szenvedtek és most azt szeretnék, ha valaki megfizetné nekik, legalábbis azoknak a szállítmányoknak árfolyamkülönbszetét, amelyeket „à la livre” teljesítettek s amelyeket még február 17-ike előtt átvettek.

Hasonló a helyzet Jugoszláviában is. Amikor a múlt évben a dinár árfolyama visszament, a szerb Nemzeti Bank valutafelára azonban még nem volt érvényben, a külföldi szállítók érzékenyen károsodtak, mert a jugoszláv adósok

legnagyobb része megtagadta az árfolyamkülönbszet megfizetését. A kliringforgalomban is nagyok voltak a veszteségek, mert másképpen számolták el a belföldi dinárt, mint a külföldit. Akkoriban csehszlovák szállítók is érdekelve voltak ezekben a veszteségekben. Most fordult a helyzet, mert a cseh korona árfolyamának leszállításával a jugoszláv állatexportörök mintegy 10 millió dinárral károsodtak. Időközben a csehszlovák és a jugoszláv Nemzeti Bank között megállapodás létesült, amely szerint a csehszlovák Nemzeti Bank a leszállási forgalomban az új árfolyamot számolja el vagyis 100 dinárért 55.50 cseh koronát.

Esik a buzaár, fel kellett éleszteni a buza-kormánybiztosságot

Bukarest, március 6.

A kormány gazdasági bizottsága legutóbbi, Tatarescu miniszterelnök elnökletével tartott ülésén elhatározta, hogy a buza ijesztő áresésére való tekintettel ismét életbelépteti a buza-kormánybiztosságot, amelyet tudvalevőleg még a nemzeti-parasztpárti kormány létesített, de a liberális kormány megszüntetett. A buza-kormánybiztosság élén ismét Radu Irimescu államtitkár áll s hatásköre változatlanul a régi.

A kormánybiztosság rendelkezésére, az államtulajdonában ezidőszereint körülbelül ötezer vagon buza áll, amelyet azonban nem hoz belföldön szabadforgalomba, nehogy az árakat törje, hanem 3000 vagon Csehszlovákiába visz ki a két ország közti kereskedelmi egyezmény alapján, 2000 vagon pedig a hadsereg élelmezésére használ fel. A kormánybiztosság különben, mint azelőtt, árjavító vásárlásokkal fog beavatkozni a piaci árak alakulásába, elsősorban ott, ahol nagyobb áreséstől lehet tartani. A pénzügyminiszter rendelkezésére fogja bocsátani a kormánybiztosságnak a buza-vételekhez szükséges összegeket.

Ugyanakkor utasította a gazdasági biztosság az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumot, hogy tiltsa meg a malmoknak az őrlésnél a búzának más terményekkel való keverését.

Csak 1933-ra törlik el a közbirtokosságokra jogtalanul kivetett illetéket

Megtarthat-e a kincstár tévesen behajlott adót?

Csikszereda, március 6.

Számtalanszor esett szó már a közbirtokosságokra oly súlyos teherként nehező illeték-egyenérték-adóról, amelyről nemrég kimutattuk, hogy a pénzügyminisztérium mellett működő szaktanácsadó nem 1932. december 9-én megállapította, hogy nem vehetők ki a közbirtokosságok.

Ennek dacára, noha a biztosság döntését idejében és hivatalosan közölték a csikszeredai és más illetékes pénzügyigazgatóságokkal, nem függesztették föl az adónemek végrehajtását, sőt a legutóbbi pénzügyi évre is kivetették azokat.

A tarthatatlan s egyben megdöbbentő helyzettel kapcsolatosan a magyar képviselők a pénzügyminiszterhez fordultak. A miniszter ez esetben gyorsan intézkedett. 377.140—1934. szám alatt rendeletet adott ki, melyben a köz-

birtokosságokra illeték-egyenérték címén kivetett adók behajtását május végéig felfüggesztette.

Ugyanakkor sürgős jelentést követel az illetékes pénzügyigazgatóktól arra nézve, milyen alapon és rendelkezések szerint vetették ki 1933. évre ezeket az adónemeket.

Az 1932. év végéig kivetett és behajlott illeték-egyenértékek ügyében a pénzügyminisztérium illetékes szakosztályának az a véleménye, hogy a közbirtokosságokra vonatkozó ezen adónem törzése nem bír visszaható erővel s így az 1933. január elsejéig befizetett összegeket nem téríti, illetőleg más köztartozásba nem tudhatja be az állampénztár.

Ezzel szemben a magyar képviselők az esetben illetékes bélyegtörvény megfelelő szakaszaira hivatkozva, beadvánnyal fordultak a befizetett összegek visszatérítéséért.

Tehát az 1933. január előtti befizetések ügye még tisztázatlan, viszont az 1933-as kivetések végleges törlésére néhány napon belül számítani lehet.

Ugyanakkor a Román Nemzeti Szövetkezetek bukaresti központját is felkeresték a képviselők, ahol tiltakoztak a közbirtokosságok befizetéseire való jogtalan beavatkozások ellen, melyet a hivatal ellenőrzésre kiküldött szemléző nagy előszeretettel gyakorol a székely vagyontöbbletek terhére.

A szövetkezetek központja ígéretet tett, hogy minden egyes esetben elégtételt fog szolgáltatni a közbirtokosságoknak, csak az idevonatkozó panaszokat megfelelő bizonyítékok kíséretében idejében juttassák hozzá.

A kettős könyvvitel bevezetésére azt a kijelentést tette a szövetkezeti központ, hogy annak bevezetésére olyan hatalmas közvagyonoknál, mint a csiki székely közbirtokosságok, feltétlenül szükség van. Amit senki sem kifogásol, viszont elvitathatatlan joguk a székely közbirtokosságoknak, hogy saját vagyonukra vonatkozó ügykezelésüket anyanyelvükön végezzék.

VIZUMMENTES UTAZÁS A PRÁGAI VÁSÁRRA

A csehszlovák befügyminisztérium rendelete értelmében a Prágai Mintavásár külföldi látogatói részére oly országokból, amelyekkel szemben a csehszlovák köztársaság részéről vizumkényszer áll fenn, a határ átlépését a vizumdíj befizetése nélkül olyan vásári igazolványok alapján, melyek a csehszlovák képviselői hatóságok körpecsétjével el vannak látva, továbbá érvényes utlevél felmutatása ellenében március 1—28-ig bezárólag engedélyezték.

HA BUTORAIT TÖLÜNK VÁSÁROLJA, 3 ELŐNYE VAN:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona tisztes lesz
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY & RÉTI BUTORGYÁR R.-T., TG.-MUREŞ

FIKOK: BUCUREŞTI—BRAŞOV

Mi az ? ...

Primeros Gum...?

és mégsem zavar a legesekélyebb mértékben sem!

SPORT

Sáros volt a pálya:

Elmaradt az AMTE—Venus nemzetközi bajnoki mérkőzés

Felelősségre vonják a Venust a késői hótakarításért?

Bukarest, március 6.
A Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulójának indulását tegnapra tüzték ki. A sorsolás szerint az AMTE—Venus mérkőzéssel kezdődött volna a Nemzeti Bajnokság tavaszi szezonja. Ez a mérkőzés Bukarestben került volna lejátszásra, de a sáros pálya használhatatlansága miatt elmaradt.

A Venus futballpályáját szombaton vizsgálták felül és megállapították, hogy bajnoki játékokra alkalmatlan. A Venus nyomában táviratilag értesítette az aradi munkáscsapatot, úgyhogy az AMTE el sem indult.

Természetesen felvetődik a kérdés: felelősségre vonnak-e valakit a használhatatlan pálya miatt? Mert itt nyilvánvaló gondatlanság történt a Venus részéről. A szövetség jelőre figyelmeztette az egyesületeket, hogy pályákat hozzák rendbe, mert a világbajnokságra való tekintettel a bajnoki start nem szenvedhet halasztást. A Venus-pályáról, ennek ellenére, minden bizonnyal csak nemrég takarították el a hótakarót és emiatt nem száradt fel a talaj.

Történik ez ugyanakkor, amikor Erdélyben sok helyen, Budapesten és Bécsben már a tavaszi bajnokság megkezdődött. És hozzá

a világbajnokság évében vagyunk, amikor nem engedhetjük meg a torlódó mérkőzések fényűzését!

Ez az, ami nem válik dicsőségére az elmaradt mérkőzésnek.

Bukarest azért mégsem maradt teljesen futballműsor nélkül. Ez a két barátságos mérkőzés volt:

Venus—Belvedere 2:0 Csak egy félidőt játszottak.

Unirea Tricolor—Maccabi 7:3 (3:3).

Erdélyben mindenütt játszottak — sőt már botrány is volt

Bajnoki és barátságos mérkőzések sokasága teljes lendületre lokozta a szezonkezdetet

Míg Bukarestben elmaradt a kitűzött főmérkőzés, Erdély minden részében vigan játszották le a bajnoki és barátságos mérkőzések sokaságát. A Nemzeti Bajnokság legtöbb csapata barátságos mérkőzésen tartott seregszemlét a bajnoki csatába induló csapata felett. A kerületi bajnokságokban viszont már komoly pontokra megy a játék. Sőt annyira komolyan, hogy Temesváron az 1934. futballévi első botránya is kirobant. Jelentéseink tükrében így alakul ki a belföldi labdarugás vasárnapi képe:

TEMESVÁR

Bajnoki: Banatul—TMTE 2:1 (1:1). A temesvári munkáscsapat aligha kerül vissza a Nemzeti Bajnokságba az idén.

Ilsa—Rapid 2:0. A mérkőzés a 35-ik percben botrány miatt félbeszakadt. A bíró kiállította a Rapid egyik játékosát. Izgalmas hangulat keletkezett, mely különösen akkor fokozódott, mikor a kiállított játékos nem akart lemenni a pályáról. Fenygető hangok röpködtek a bíró felé, aki a szabályos várakozási idő után lefújta a mérkőzést. Az 1934. romániai futballévi első botránya!

Politehnika—Venus 1:1 (1:0).
Fratelia—CFR 2:0 (2:0).

ARAD

Barátságos: Kinizsi Temesvár—Gloria CFR 3:1 (3:0). Érdekes sportot hozott a Nemzeti Bajnokság két különböző csoportbeli csapatainak találkozása.

Megérdemelt győzelem. Semler, Blaskó és Szilárd lőtték a Kinizsi góljait, a Gloria részéről Dobra volt eredményes.

Bajnoki: Tricolor—Hakoah 2:1 (0:0).
ATE—Unirea 3:1 (0:1).
Transsylvania—Olimpia 1:0 (1:0).
AAC—Soimii 6:0 (0:0).

NAGYVÁRAD

Barátságos: Crisana—Kinizsi Nagyvárad 4:1 (2:0). A Crisana-nak megy a játék. Barátjuk kitűnő formában van máris.

Bajnoki: Törekvés—PTT. 5:0 (3:0).
Kolping—Makkabea 1:0 (0:0).

KOLOZSVAR

Barátságos: Romania—KAC 3:1 (2:1). Szezonnyitó mérkőzés — szezoneleji játékkal. Nistor, Munteanu, Bindász, illetve Tulogdy rugták a gólokat.

NAGYBANYA

Bajnoki: Phoenix—Kolping 3:1 (1:1).

ZSOMBOLYA

Bajnoki: Hertha—Electrica 3:1 (1:0). Nagy meglepetés!

SZATMAR

Bajnoki: Törekvés—Viktória Nagykároly 2:2 (1:1).

PLOJEST

Barátságos: CFR Bukarest—Prahova 3:1 (1:1).

BRASSO

Tréningmérkőzés: CFR—Suburbia 14:1 (4:1).

NACYSZALONTA

Bajnoki: Egyetértés—NSC 0:0.

A TAC Palesztinában is folytatja diadalutját

A Temesvári Atlétikai Club csapata Palesztinában folytatja turáját. A temesvári zöld-fehérek ismét két szép győzelmet arattak:

TAC—Jeruzsálem válogatott 6:1 (3:0).

TAC—Palesztina válogatott 3:1 (2:0).

Palesztina válogatottja a világbajnokságra készül. (Egyiptommal játszik selejtezőt.)

A francia bajnokcsapat nehezen bír, de legyőzte a Ripensiait

Lilleben mérkőzött a Ripensia franciaországi turája során. Ellenfele az Olimpique — Franciaország bajnokcsapata. Így különös jelentősége volt ennek a mérkőzésnek, meri két ország bajnokcsapata találkozott. A francia csapat óriási küzdelem után minimális arányban győzött.

Olimpique Lille—Ripensia 5:4 (2:3).

PRIMO CARNERA,

az olasz „hustorony”, a nehézsúlyú ökölvívó bajnok, aki Amerika büszkeségét, Tommy Lough-t a kaliforniai Miami-ban fölényesen verte le.

Nagy hidegben

A Goudron-GUYOT a legbiztosabb gyógyszer a következő betegségek ellen:

A légzőszervek megbetegedése:

Nátha — Köhögés

Hörgőhurut — Hűlések

a légzőcső és a tüdő összes megbetegedéseit biztosan meggyógyítja a

Kérjen mindig valódi G OUDRON-GUYOT-t és mindegyik tévedés elkerülése végett figyelje meg jól a csomagoláson levő címkét: a valódi Goudron Guyot-on rajta van nagy betűkkel a Guyot név és az aláírás a következő három színben: kék, zöld és piros, valamint a következő cím: Maison Frère, 19, Rue Jacob, Paris.

A G OUDRON-GUYOT kapható minden gyógyszertárban és drogeriában

Egyre izgalmasabb a magyar profibajnokság

Káprázatos csatárijátékkal remekelt ismét a Bocskai — A Hungaria újra sok góllal győzött
Elájult a futballbíró a Phöbus—Somogyi mérkőzésen

Budapest, március 6.

A magyar profibajnokság minden vasárnapja meghozza a maga meglepetését. Kellemes meglepetés például a Hungaria állandósuló jó formája és a Bocskai csatársorának remek játéka, amely új szintet hozott a magyar futballba. Kellemetlen meglepetés a Kispest és részben a Phöbus letörése a legizgalmasabb finist vetít előre az élsport leg-fej melletti harca. A vasárnapi eredmények:

Ujpest—III. kerület 4:1 (2:1). A gólok sorrendje: 10. perc P. Szabó 1:0. — 24. perc Fenyvesi 11-ből egyenlítő 1:1. — 36. perc Pusztai 2:1. — Második félidő: 11. perc Kocsis 3:1. — 21. perc Avar 4:1.

Hungaria—Nemzeti 6:1 (2:1). 3. perc Kardos 1:0. — 21. Palágyi 1:1. — 31. Kardos 2:1. — Második félidő: 13. Szabó III. 3:1. — 18. Kardos 4:1. 20. és 30. Cseh 5:1 és 6:1.

Ferencváros—Budai 4:0 (2:0). 38. perc Toldi 11-éből lövi a vezetőgólt 1:0. — 45. perc Takács 2:0. — Második félidő: 15. Moór 3:0. — 25. Sárosi 4:0.

Bocskai—Kispest 3:1 (1:1). 10. Eöry 1:0. — 20. Szabó II. egyenlítő 1:1. — Második félidő: 26. Vincze 2:1. — 36. Eöry 3:1.

Szeged—Attila 1:0 (0:0). A mérkőzés egyetlen gólját Havas lőtte a 31. percben.

Phöbus—Somogy 2:2 (1:0). Az első félidő gólját Solti fejelte a 2. percben 1:0. — Második félidő 21. percben Kocsis egyenlítő 1:1. Most érdekes jelenet adódik. Velez erős labdája Karsai bírót találja, róla Súlyomhoz pattan. aki beteszi 2:1. Karsai bírót úgy mossák fel — elájult az erős labdától Kocsis a 26. percben egyenlítő 2:2.

A magyar profibajnokság állása

1. Ferencváros	14	12	0	2	51:16	24
2. Ujpest	14	11	2	1	45:17	24
3. Bocskai	15	10	2	3	38:20	22
4. Kispest	15	6	4	5	34:30	16
5. Hungaria	15	7	1	7	37:27	15
6. Szeged	15	6	2	7	28:23	14
7. Phöbus	15	4	5	6	26:28	13
8. III. ker.	14	5	3	6	26:32	13
9. Somogy	15	5	1	9	21:50	11
10. Budai 11	15	2	5	8	23:43	9
11. Attila	15	3	2	10	23:36	8
12. Nemzeti	14	2	3	9	20:44	7

A RAPID HENGERGYŐZELME ÉS EGYÉB BÉCSI MEGLEPETÉSEK

Bécs bajnoki mérkőzései izgalmas küzdelmeket hoztak. Meglepetés is akadt. A Rapid kétszámjegyű győzelme is nem várt eredmény. Bécsben ez volt vasárnap:

Rapid—WAC 10:0 (3:0). — Donau—Hakoah 3:0. — Austria—Vienna 1:0. — Admira—FC Wien 6:2. — Sportklub—Floridsdorf 1:1. — Libertas—Wacker 4:3.

VIVÁS

Kabos győzött Stockholmban!

A stockholmi nagy nemzetközi vívóverseny a magyar kardvívás nagy diadala volt. Hatalmas és erős mezőnyben mindkét magyar vívó gyönyörűen szerepelt és az első helyeken végeztek. Otthonról félve bocsátották utra Kabost és Rajcsányit, mert nincsenek még legjobb formájukban. A két magyar vívó azonban legyőzte a hosszú ut fáradtságát és a nehéz ellenfeleket. Káprázatos vívással győztek a nagy közönség ünneplése közben.

A verseny eredménye:

1. Kabos, Magyarország 7 győzelem.
2. Rajcsányi, Magyarország 7 győzelem.
3. Casimir, Németország 7 gy.
4. Leitersdorff, Dánia 4 gy.
5. Geilwitz, Németország 3 gy.
6. Granfelt, Svédország 3 gy.
7. Freese, Svédország 2 gy.
8. Wintherthen Norvégia 2 gy.
9. Gusztáv Adolf, svéd királyi herceg Svédország 1 gy.

A hármas holtverseny mérkőzései: Kabos—Rajcsányi 5:2, Kabos—Casimir 5:4, Rajcsányi—Casimir 5:1.

A verseny egyik érdekes eseménye volt a svéd trónörökös fiának szereplése, aki kitűnő vívással bekerült a döntőbe.

BOGÁTHY ERNA — MAGYARORSZÁG TÖRVIVÓBAJNOKNŐJE

A magyar hölgytörvívóbajnokságot vasárnap vívták le. Bajnoknő: Bogáthy Erna 7 győzelemmel. 2. Elek Ilona 6. gy. 3. Varga Ilus 5 győzelem.

Ne kísérletezzon egészségével. Kérjen Ön is kimondottan eredeti „**OLLA**” övszert, mely megóvja egészséget

A SCHENKER-KUPA GYŐZTESE: A HAGGIBOR

Kolozsvár, március 6.

A Kolozsvári Atlétikai Club multheti rivóversenye gyönyörű mezőnyt gyűjtött össze. Hét csapat indult a Schenker-kupa kardcsapatszerenyben! A KAC, Nagyvárad SE, U., Haggibor, a szatmári Olimpia, SzSE és a Crisana küzdöttek a döntőbejutásért. A döntőt — a késő éjszakai órákba húzó versenyen be nem tudták fejezni. Így a döntő hátralevő nérközéseit csak tegnap vívták le. Győzött a Haggibor jó formában lévő csapata. A végeredmény:

1. Haggibor, 4 pont. 2. KAC 3 pont, 3. NSE 3 pont, 4. Universitatea 2 pont.

A döntő részeredményei:

NSE—KAC 8:8.

NSE—Universitate 9:7.

Haggibor—NSE 12:4.

KAC—Haggibor 11:5.

Haggibor—Universitate 9:7.

Universitate—KAC 9:7.

USZÁS

MEGJAVITOTTAK WEISSMÜLLER 10 ÉVES VILÁGREKORDJÁT!

Amerikai jelentés szerint Peter Fick, az ismert amerikai filmszínész, aki egyben jeles uszó is, szenzációs világrekorddal lepte meg az uszóvilágot. Weissmüller 10 év óta fennálló 100 m-es gyorsuszó 57.4 mp-es világrekordját 56.8 mp-re javította (— ha az amerikai jelentést a nemzetközi szövetség rekordismerése is megerősíti...)

1 perc 13.4 mp! — ennyit uszott ki New Havenben Walter Savell főiskolás. Ezzel az eredménnyel jelenleg ő a világ legjobb melluszoja, mert a francia Cartonnnet (1 p. 12.4 mp. a világrekordja) teljesen áttért a gyorsuszásra.

TENISZ

USA—Franciaország 5:0. Newyorkban 50.000 néző előtt játszott az Egyesült Államok és Franciaország profi teniszválogatottja. Az amerikai csapatban Tilden és Vines, a franciáknál Cochet és Plaa játszottak. Az utolsó nap eredményei:

Vines—Plaa 13:11, 6:3, 6:3.

Tilden—Cochet 6:1, 4:6, 6:3, 6:3.

Vines és Tilden szédületesen jó formában vannak.

— Két királyi játékos kelt feltűnést a nizzai nemzetközi versenyen. A hetvenéves svéd király, aki „Mister G.” néven szokott játszani, az angol Miss Hordvich-al indult vegyespárosban. Az agg teniszszó királyi feltűnése fűrésséggel mozgott és győzött! A Ville—Casablancapárt győzték le 6:2, 5:7, 8:6 arányban. A másik királyi játékos a számi királynő, aki az angol Austinnal indul a vegyespárosban.

SISPORT

A jövő évi FIS-versenyek megrendezését Csehszlovákia kapta meg — a nemzetközi szövetség határozata szerint. Valószínűleg a Tátra lesz a színhely.

A fertőtlenítő szer feladata

a bacillusokat megsemmisíteni. Mindenek felett a

HYPEROL

kellene előnyben részesítenie, mert hatása felülmúlhatatlan.

Minden pillanatban el kell készülnie lennünk arra, hogy szükségünk lehet fertőtlenítő szerre. Sebesülés vagy sérülés a testen, irritáció a nyelésnél, vagy a kellemetlen hír, hogy szomszédja gyermeke vörhenyben, diftériában vagy más ragályos betegségben fekszik, mindezen esetekben fertőtlenítő szer azonnali használata rendkívül fontos.

Hyperol az ideális szer. Tegyen egy tablettát egy fél pohár vízbe és azonnal rendkívül erős és hatékony, egészen friss superoxydot nyer, amely mindenféle bacillust egyetlen pillanat alatt képes megölni. Ön és gyermekei, öblögetések szájukat minden reggel Hyperollal és véde lezsenek a bacillusokkal és betegségekkel szemben.

Gondoljon arra, hogy jó, hatásos fertőtlenítő szer sem lenyelni, sem pedig mint egy cukorkát a szájban szétolvasni hagyni nem lehet.

FRISS superoxyd.

HYPEROL

ből készítve, a legjobb fertőtlenítő szer és nem mérgező

Kapható minden gyógyszerüzletben és drogeriában

Kis tubus 10 tablettával 30 lei

Nagy tubus 20 tablettával 47 lei

Gedeon Richter készítménye

Prima szaraz

bükküzifát

szálat napi áron

ORBÁN és KELEMEN

BRASSÓ, MIRCEA VODA 8. - Telefon 3-86

Megrendelések feladhatók:

Kapu-utca 42 sz. az udvarban — Telefon 242;

Gonser R., Fesete-utca 23 és az „Agisz” rózsateri üzletben

Gazdasági tanácsadó!

A gyümölcskertészet elemei

Különös tekintettel a gyümölcsfák betegségei elleni védekezésre, 53 rajzzal. Irta

Dr. BERNAISKY JENO

Ára 120.— Lei.

Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Jövedelmező ház üzlettel, lyiségekkel, a város központjában olcsón eladó. Bartha, Szent János-utca 11. 1836.

Erdély területére legjobban bevált veteménymagvak, virágmagvak, évelőnövényeket, tavaszi virágokat, rózsákat, virággumókat, futócserjéket, újdonságokat, legolcsóbban, portómentesen szállít, árjegyzék díjtalan. „Kertészeti”, Hoghiz, Târnava-Mare. 1713

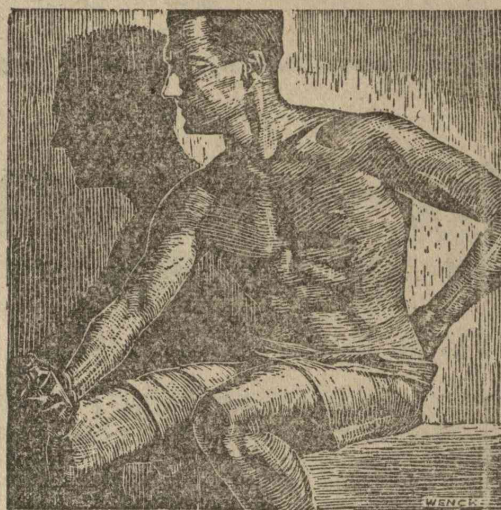
Diót, dióbelet, babot, kék-makot szállít Vincze József, Alba-Julia. 1630.

Keltetőgépek, hirtveves német gyártmányok, új és alig használtak, 100, 300 és 1000-es nagyságban olcsón eladók. Mándi, Oradea, Str. Academiei. 1832.

Veszek 1 drb. 3—5 lóerős benzínmotort. 1 drb. száma kőtélfonógépet. Ajánlatokat Vajna J. Calea Victoriei 65. Braşov. 1845.

Keresek 24 colos jókarban levő, használt gatter. Ajánlatokat „Gatter” jellegre a kiadóhivatalba. 1833.

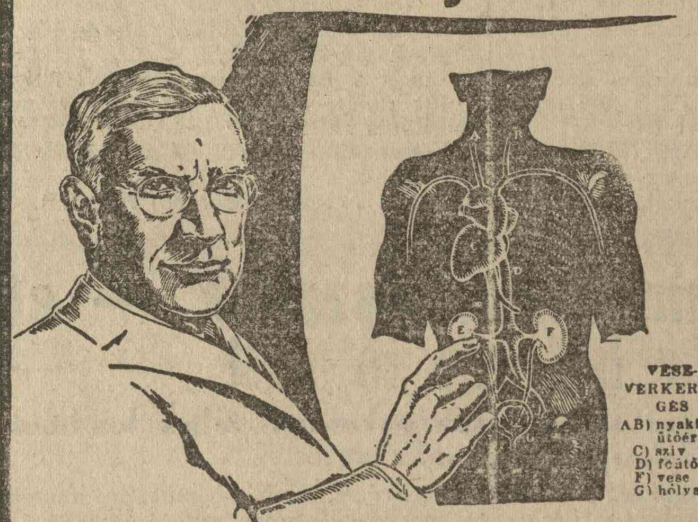
FINOM MELEG GYAPJU HARISNYAKAT, cerna férfi-zoknikat, gyapju stucnikat, férfi sportharisnyákat TARTÓS ANYAGBÓL OLCSONY ÁRON KÖTÖK. Cim: Brassó. Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra. (Volt Hátulsókó-bánya) 12937

A SLOAN'S LINIMENT

MINDEN FAJDALMAT MEGSZÜNTET

Ha vesebajban szenved

A vesebántalmak igen gyakoriak mindkét nembelieknél, de különösen a nőknél. Ezeket a bántalmakat úgy küzdhetjük le, ha a vesének segítünk eltávolítani a húgysavat. Erre a célra a legkiválóbb szakorvosok az URODONAL-t ajánlják, mert ez a gyógyszer a húgysav legtokéletesebb feloldója és a vesének a legjobb tisztítója. Szedjen URODONAL-t heveny- és idült reuma ellen, kösvény, idegzsába, érelmeszesedés és epekő ellen. Az

URODONAL

habzó, könnyen elviseli a leggyengébb és a legkényesebb gyomor is.

CHATELAIN gyártmány MEGBIZHATÓ MARKA

HOTEL IMPERIAL

Bucureşti, Calea Victoriei 49 szám, a királyi palota mellett.

A legközpontibb fekvésű legelegánsabb és legkényelmesebb szálloda — Teljesen átalakítva. — Szobák fürdőszobával vagy anélkül, kilátás a Calea Victoriei-re és a királyi palotára. Új fogadó- és olvasótermek. Buffet — Családi helyiség. — Európai kiszolgálás. — Versenyárak.

TAVASZI ÜLTETÉSHEZ

ajánl gyümölcs- és sétatulát, magas törzsű rózsát, többféle falkolai növényeket és szőlőoltványokat

Gazdasági Tanintézet Faiskolája, Mediaş, Telefon 29. — Árjegyzék ingyen

Szép akar lenni?

Akkor látogassa meg az újonnan megnyitott kozmetikai intézetet.

„HELIO” fényképészeti műtermében, Kolostor-utca 15.

Arcmassázs, úgy kézi, mint villanyos, arcpakkolások, hámlokurák, stb. Győződjék meg a sikerről. 1841.

A tüdőbaj gyógyítása, megelőzése

Irta Dr. Müller Vilmos ig főorvos, kir. tanácsos — Fontos könyv a tüdőbaj gyógyításáról. Ára 90 lei Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Méhészeti gyakorlati tanácsadó

méhészek számára. Irta IGNACZ S. 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára 120 Lei Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Fájdalomtól lejutva tudatjuk, hogy szeretett lelkiasztorunk

DEÁK SÁNDOR

ev. lelkész ur

folgó hó 4-én délután 3 órakor, életének 86-ik és egyházközösségünkben kifejtett fáradságaitól áldásos szolgálatának 46-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után, nemesen érő lelkét visszaadta Teremtőjének

Drága halottunk földi porait folgó évi március 6-án délután 2 órakor foglunk a turkósi ág hitv evang. templomból a brassói magyar evangélikus temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Türkös, 1934 március 4

„De aki mindvégig állhatatos marad, az élvezi!”.

Márc 24 rész 13 v.

Az egyházközösség.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó Rt. Braşov—Brassó.